

**Kriminalita motivovaná nenávisť
ve světle právních
a faktických opatření v ČR**

**Combating hate crime
in the Czech republic**

Czech Helsinki Committee
2008

**Kriminalita motivovaná nenávistí
ve světle právních
a faktických opatření v ČR**

**Combating hate crime
in the Czech Republic**

Czech Helsinki Committee
2008

Autorský tým:

Ondřej Múka, Miroslav Krutina, Filip Rameš, Jan Špaček

© 2008 Český helsinský výbor

ISBN 978-80-86436-22-7

Grafická úprava, sazba a tisk: Graphic Live spol. s r.o.
www.graphiclive.eu

Neprošlo jazykovou úpravou

Tato publikace je vytvořena díky podpoře projektu “Combating hate crime in Latvia and the Czech republic: legislation, police practice and the role of NGOs” prostřednictvím Evropské komise, na němž spolupracuje Český helsinský výbor v partnerství s lotyšskou neziskovou organizací Latvian Centre for Human Rights.

Úvod	3	Introduction	3
1. Vláda ČR v boji proti hate crime	5	1. Czech Republic Government in Fight against a Hate Crime	5
1.1. Aktivity vlády České republiky po roce 1989	5	1.1. Activities of the Czech Republic Government after the Year 1989	5
1.1.1. Poradní orgány vlády ČR v boji proti extremismu	6	1.1.1. Advisory Bodies of the Czech Republic Government in Fighting Extremism	6
2. Ministerstvo vnitra ČR v boji proti hate crime	13	2. Ministry of Interior of the Czech Republic in Fight against a Hate Crime	13
2.1. Historický úvod po roce 1989	13	2.1. History Introduction after the Year 1989	13
2.2. Situace dnes	14	2.2. Current Situation	14
3. Prevence hate crime	16	3. Hate Crime Prevention	16
3.1. Programy prevence hate crime vlády ČR	16	3.1. The Czech Republic Government Schemes of a Hate Crime Prevention	16
3.2. Programy prevence kriminality Ministerstva vnitra na místní úrovni – Partnerství	16	3.2. Schemes of the Ministry of Interior Criminality Prevention at Local Level - Partnership	16
4. Vyšetřování hate crime	19	4. Hate Crime Investigation	19
4.1. Aktivity státních zastupitelství na poli boje proti hate crime	19	4.1. Activities of Attorney's General Offices in the Field of Fight against a Hate Crime	19
4.2. Program Ministerstva spravedlnosti pro odškodňování obětí trestných činů.	21	4.2. Scheme of the Ministry of Justice for Indemnification of Crime Victims	21
5. Policie	23	5. Police	23
5.1. Základní struktura	23	5.1. General Structure	23
5.2. Policejní orgány ve vztahu k hate crime	25	5.2. Police Bodies in relation to a Hate Crime	24
5.3. Přestupky a trestná činnost policie.	32	5.3. Police Infractions and Criminal Activity	32
6. Česká právní úprava ve vztahu k hate crime	34	6. Czech Legal Regulation in relation to a Hate Crime	34
6.1. Legislativní vývoj právní úpravy hate crime	34	6.1. Hate Crime Legal Regulation Legislative Development	34
6.2. Platná právní úprava	36	6.2. Legal Regulation in Force	36
6.3. „Anti-Diskriminace“	52	6.3. “Antidiscrimination”	52
6.3.1. Anti-diskriminační legislativa v ČR – perspektiva civilního práva	53	6.3.1. Anti-discriminatory Legislation in the Czech Republic – Perspective of the Civil Law	53
7. Soudy	58	7. Courts	58
7.1. Věcná a místní příslušnost soudů	58	7.1. Courts Subject-matter and Local Jurisdiction	58
7.2. Státní zastupitelství	58	7.2. Prosecuting Attorney's Office	58
7.3. Probační a mediační služba	59	7.3. Probation and Mediation Service	59
8. Hate crime a skutečnost	61	8. Hate Crime and Reality	61
8.1. Trestná činnost s extremistickým podtextem	61	8.1. Criminal Activity with Extremist Implication	61
8.2. Statistické údaje	62	8.2. Statistic data	62

Úvod

Introduction

Na prahu 21. století začíná čelit i česká společnost nové problematice - hate crime. V souvislosti s uvolněním mezinárodních vztahů po roce 1989, s volným pohybem statků, idejí, služeb a lidí je česká společnost postavena před nové vlivy, které s sebou tyto procesy přinášejí. Padlé jeho komunistické diktatury uvolnilo „demokratickou“ líheň nových či zapadlých a potlačovaných idejí, které ne vždy směřují k modelu občanské tolerantní soudržnosti.

Liberální kapitalismus a globalizační procesy spjaté s přístupem k novým technologiím uvolnily cestu šíření se nejen nových myšlenek a hnutí, nýbrž i vyčlenění celých sociálních skupin inklinujících k určitým modelům chování, myšlení a citění. Toto nové uvolnění je třeba důkladně pozorovat a analyzovat, aby vzniklé formy nesměřovaly k potlačování základních lidských práv a svobod.

Jedním z takových fenoménů jsou i hate crime. O hate crime mluvíme v souvislosti s rostoucím množstvím rasisticky, etnicky, nábožensky či jinak nesnášenlivě motivovaných trestných činů. Je to jedna z mnoha kapitol, která doprovází výše zmíněné procesy. V České republice byla přijata řada opatření v rámci boje proti těmto trestným činům a bývají zahrnuta do nadřazené problematiky tzv. extremismu.

Mezi trestné činy s extremistickým podtextem se řadí trestné činy motivované rasovou nesnášenlivostí nebo nenávistí, trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí nebo nenávistí, trestné činy motivované náboženskou nesnášenlivostí nebo nenávistí a trestné činy motivované jinou nesnášenlivostí nebo nenávistí. Konkrétně se jedná o tyto skutkové podstaty dle trestního zákona: porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§ 152), útok na veřejného činitele (§ 155 a § 156), křivé obvinění (§ 174),

Even the Czech society begins to face new problems on the threshold of the 21st century – a hate crime. In connection to the international relations liberalization after the year 1989, free movement of material possessions, ideas, services and people, the Czech society is put on new influences brought along such processes. The fallen yoke of the communist dictatorship released a “democratic” powerhouse of new or out-of-way and pent-up ideas not always leading to a model of the community tolerant solidarity.

The liberal capitalism and globalization processes connected to an access to new technologies opened up a way to spreading not only new views and movements but also a detachment of the entire social groups inclining to certain models of behaviour, thinking and feeling. Such new relief is necessary to be observed and analysed in a thorough manner in order not to have the forms arisen directed to suppression of fundamental human rights and freedoms.

One of such phenomena is also the hate crime. We speak about the hate crime in relation to growing number of racist, ethnic, religious or otherwise intolerantly motivated crimes. This is one of a number of chapters accompanying the aforementioned processes. A number of measures were adopted and implemented in the Czech Republic within fighting such crimes and tend to be a part of superior problems, the so-called “extremism”.

The crimes motivated by racist intolerance or hate, crimes motivated by ethnic intolerance or hate, crimes motivated by religious intolerance or hate and crimes motivated by other type of intolerance or hate are those belonging among crimes with an extremist implication. It specifically concerns the following merits of cases under The Criminal Code: violation of copyright, violation of rights relating to copyright and rights to database (Section 152), assault of a public officer (Section 155 and Section 156), perjury (Section 174), violence against a

násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci (§ 196 § 197a), hanobení národa, rasy a přesvědčení (§ 198), podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 198a), šíření poplašné zprávy (§ 199), výtržnictví (§ 202), vražda (§ 219), úmyslné ublížení na zdraví (§ 221, § 222), loupež (§ 234), vydírání (§235), omezování svobody vyznání (§ 236), porušování domovní svobody (§ 238), poškozování cizí věci (§ 257) a podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka (§ 260, § 261 a § 261a).

group of persons and individual (Section 196 and Section 197(a)), defamation of nation, race and belief (Section 198), incitement and promotion of hatred against a group of persons or limitation of their rights and freedoms (Section 198(a)), dissemination of false news (Section 199), rioting (Section 202), murder (Section 219), aggravated battery (Section 221 and Section 222), robbery (Section 234), extortion (Section 235), infringement of the freedom of worship (Section 236), forcible entry into dwelling (Section 238), harm done to a thing of another person (Section 257) and support and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being (Section 260, Section 261 and Section 261(a)).

1. Vláda ČR v boji proti hate crime

1. Czech Republic Government in Fight against a Hate Crime

1.1. Aktivity vlády České republiky po roce 1989

Problematicke rasových a jiných intolerantních projevů ve společnosti věnuje vláda ČR systematicky pozornost již od roku 1993, tedy od prvního roku svého působení. (deklarace č. 67/1993) V tomto roce vzniká první dokument „*Interetnické konflikty*“, tedy *Rozbor střetů, v jejichž důsledku byla hlášena napadení Romů a členů jiných etnických skupin v České republice od ledna do října 1993*, který vypracovalo Ministerstvo vnitra. Tento dokument se stal zásadní pohnutkou pro formování vládní politiky ve vztahu k etnickým menšinám v několika dalších letech.

Na základě brutální rasisticky motivované vraždy T. Berkího bylo dne 10.5.1995 přijato vládou usnesení č. 279 k „*Informaci o projevech extremistických postojů v České republice*“, předložené Ministerstvem vnitra, ve kterém uložila ministru vnitra a ministru spravedlnosti přijmout opatření zajišťující účinnější postup při předcházení a postihu trestných činů a přestupků motivovaných rasovou nebo národnostní nesnášenlivostí nebo páchaných příznivci extremistických skupin. S účinností od 1. září 1995 rovněž došlo ke schválení vládního návrhu novelizace trestního zákona, jehož záměrem byl přísnější postih trestné činnosti motivované rasovou nebo národnostní nesnášenlivostí.

Ještě též rok česká vláda musela opět reagovat na další těžké ublížení na zdraví, způsobené J. Polákovi. Na základě usnesení č. 580 ze dne 11. října 1995 si vláda vyžádala „*Informaci o opatřeních zajišťujících účinnější postup při předcházení a postihu trestných činů a přestupků motivovaných raso-*

1.1. Activities of the Czech Republic Government after the Year 1989

The Czech Republic Government pays its attention to problems of racist and other intolerant expressions within the society ever since the year 1993, so from the very first year of its engagement (Declaration No. 67/1993). The initial document was prepared by the Ministry of Interior over the course of the said year having been named “*Interethnic Conflicts*”, i.e. *an analysis of conflicts as a result of which assaults of Romanies and members of other ethnic groups (nationals) in the Czech Republic are reported between January and October 1993*. The foregoing document became the essential inducement for shaping the Government policy in relation to national minorities over next several years.

Based on a brutal and racially motivated murder of T. Berkí, the Government adopted Ruling No. 279 on May 10, 1995 to “*Information on Manifestations of Extremist Attitudes in the Czech Republic*” submitted by the Ministry of Interior in which the Government assigned the Minister of Interior and Minister of Justice to adopt measures ensuring a more effective way of prevention crimes and its punishment and infractions motivated by racial hatred, or committed by extremist groups favourers. The Government proposal of The Criminal Act amendment was also approved effective on September 1, 1995, the intention of which was a stricter punishment of a criminal activity motivated by racial hatred or national intolerance.

The Czech Republic Government had to react on another grievous bodily harm in the same year occasioned to J. Polák. The Czech Republic Government requested “*information about the measures ensuring a more effective way of prevention from and punishment of crimes and infractions motivated by racial hatred and national intolerance, or committed by extremist groups favourers*”, submitted mutually by the

ovu a národnostní nesnášenlivostí nebo páchaných příznivci extremistických skupin“, kterou společně předložili ministr vnitra a ministr spravedlnosti.

1.1.1. Poradní orgány vlády ČR v boji proti extremismu

Pro účinnější boj proti rasově, etnicky, nábožensky a jinak nesnášenlivě motivovaným trestným činům a diskriminaci vzniklo během 90. let několik poradních orgánů Vlády ČR, které měly od svého začátku působit jako specializovaná poradenská pracoviště Vlády ČR a která by zároveň dohlížela nad plněním závazků vyplývajících z uzavřených mezinárodních dohod a vnitrostátních nařízení.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity

Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity byla zřízena usnesením vlády ČR ze dne 17.9. 1997 č. 581, tehdy jako Meziřesortní komise pro záležitosti romské komunity, v roce 2001 byla přejmenovaná na Radu. Poslední novelu Statutu Rady vláda schválila usnesením vlády ze dne 1. března 2006, č. 215.

Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity je dodnes stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské komunity. Rada systémově napomáhá integraci romské komunity do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády v oblasti integrace romských komunit.

Klíčovými dokumenty jsou *Koncepce romské integrace a Zpráva o stavu romských komunit v České republice*.

Minister of Interior and Minister of Justice, all this upon Ruling No. 580 of October 11, 1995.

1.1.1. Advisory Bodies of the Czech Republic Government in Fighting Extremism

Several advisory bodies of the Czech Republic Government were established over the 90s in order to fight more effectively the racially, ethnically, religiously and otherwise intolerantly motivated criminal acts and discrimination, they should work as the Czech Republic Government specialised advisory establishments ever since their beginning, and at the same time, keep under control the performance of obligations arising from the concluded international treaties and intrastate rules.

Council of the Czech Republic Government for Matters of Romany Community

The Czech Republic Government Council for Matters of Romany Community was established by Czech Republic Government Ruling No. 581 of September 17, 1997, and then yet as Inter-Resort Commission for Matters of Romany Community renamed to the aforesaid Council in 2001. The most recent amendment to Council Charter was approved by Czech Republic Government Ruling No. 215 of March 1, 2006.

The Czech Republic Government Council for Matters of Romany Community is until these days a standing advisory and initiation government body for issues of the Romany community. The Czech Republic Government Council system-wise assists to integration of the Romany community into the society. It provides for cooperation and interaction of different resorts liable for realisation of partial measures and fulfilment of assignments arising from the Czech Republic Government rulings and international treaties by which the Czech Republic is bound. It focuses on, negotiates and submits to the Czech Republic Government information, source material and proposals and drafts thereof for creation and application of the Czech Republic Government policy in the area of the Romany community integration.

Rada vlády pro národnostní menšiny

Rada pro národnosti vlády ČR byla původně formálně zřízena v souvislosti s přijetím ústavního zákona č. 144/1968 Sb., o postavení národností v Československé socialistické republice. Ten v čl. 5 stanovil, že zákony národních rad též stanoví, při kterých zastupitelských sborech a výkonných orgánech se zřizují orgány, které budou zabezpečovat uskutečňování práv národností (účinnost této zákonné normy zrušil ústavní zákon č. 23/1991 Sb., kterým se uvádí Listina základních práv a svobod jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky).

Vytvoření dnešního orgánu rady vlády předcházela dlouhá a komplikovaná vývoj. Po listopadu 1989, v podmínkách tehdejší československé federace, schválila vláda ČR nový Statut Rady (oproti statutu z roku 1968). Jeho platnost zrušilo usnesení vlády z roku 1994 č. 259, a jehož platnost byla opět zrušena v roce 2001 č. 1034, kdy byla zřízena dnes definitivní podoba Rady vlády pro národnostní menšiny.

Rada je poradním a iniciativním orgánem vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků. Současná Rada je zřízena ve smyslu § 6 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V Radě zasedají zástupci ministerstev na úrovni náměstka ministra (Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí), zástupce Kanceláře prezidenta republiky, zástupce kanceláře Veřejného ochránce práv a zmocněnec vlády pro lidská práva. V neposlední řadě také zástupci dvanácti národnostních menšin - bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, ruské,

The key documents are *Concept of Romany Integration and Report on Situation in Romany Communities in the Czech Republic*.

Czech Republic Government Council for National Minorities

The Czech Republic Government Council for National Minorities was originally and officially established in connection to adoption of Constitutional Act No. 144/1968 Coll., on Position of Nationalities in the Czechoslovak Socialist Republic. The aforementioned Act in its article 5 also set forth, applicable to certain representative boards and executive bodies, such bodies to be established for securing realisation of rights of nationalities (the force thereof was terminated by Constitutional Act No. 23/1991 Coll. through which Charter of Fundamental Rights and Freedoms is introduced as a constitutional act of Federal Council of the Czech and Slovak Federative Republic).

The establishment of the presently functioning body of the Czech Republic Government Council was preceded by a long and complicated development. Following November 1989, under conditions and terms of the Czechoslovak Federation existing at that time, the Czech Republic Government (Czechoslovak Government, respectively) approved a new Council Charter (to the contrary of the one from 1968). The force thereof was terminated by Czech Republic Government Ruling No. 259 of 1994, and the force thereof was terminated again in 2001 by Czech Republic Government Ruling No. 259, yet terminated by Czech Republic Government Ruling No. 1034 of 2001 when the final form of the Czech Republic Government Council for National Minorities was established.

The Czech Republic Government Council for National Minorities is an advisory and go-ahead body of the Czech Republic Government for issues concerning national minorities and their subjects. The current Czech Republic Government Council for National Minorities is governed by virtue of Section 6 of Act No. 273/2001 Coll., on Rights of National Minorities Subjects and on a Change of Some Acts, as amended.

řecké, slovenské, srbské a ukrajinské (jednotlivé menšiny mají v Radě jednoho až tři zástupce).

Zmocněnec pro lidská práva

Koordinujícím článkem mezi odborem pro lidská práva ÚV, předsedy Rady pro lidská práva a 1. Místopředsedy Rady pro záležitosti romské komunity je institut zmocněnce Úřadu vlády pro lidská práva. Plní zejména funkci iniciativního a koordinačního orgánu vlády v oblasti vyhodnocování stavu a úrovně dodržování ochrany lidských práv v ČR v souvislosti s plněním mezinárodních smluv.

Český veřejný ochránce práv

Institut českého veřejného ochránce práv byl zřízen v roce 1999 zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv. Zákon, kterým se zavedl do českého právního řádu zcela nový a atypický institut, byl přijat v podobě značně odlišné od původních návrhů, které nebyly přijaty v roce 1993. Tento institut vznikl na základě mj. stanovisek Výboru ministrů členských států Rady Evropy, který v Doporučení R/85/13 o instituci ombudsmána, a přiměřeně také v Doporučení R/97/14 o ustavení celostátních institucí pro lidská práva. Tento institut je plně otevřen stížnostem a přání široké veřejnosti a slouží coby „politický“ zastánce práv společnosti i jednotlivců.

Rada vlády pro lidská práva

Rada vlády České republiky pro lidská práva (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod. Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 9. prosince 1998 č. 809. sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, zejména závazků plynoucích z mezinárodních paktů a úmluv.

Representatives of ministries at the level of ministry deputies (Ministry of Finance; Ministry of Culture; Ministry of Education, Youth and Physical Education; Ministry of Labour and Social Affairs; Ministry of Interior; Ministry of Justice and Ministry of Foreign Affairs) sit in the Czech Republic Government Council for National Minorities) as well as a representative of Office of the Czech Republic President; Public Guardian of Rights, and Government Representative for Human Rights. Least but not last, also representatives of twelve national minorities – Bulgarian, Croatian, Hungarian, German, Polish, Romany, Ruthenian, Russian, Greek, Slovak, Serbian and Ukrainian (different national minorities have one up to three representatives in the Czech Republic Government Council for National Minorities) are members of the Czech Republic Government Council for National Minorities.

Government Representative for Human Rights

The coordinating element between Department for Human Rights of the Czech Republic Government Office, Chairman of the Council for Human Rights and First Vice Chairman of the Czech Republic Government Council for Matters of Romany Community is an institute of the representative of the Czech Republic Government Office for Human Rights. It fulfils, including, without limitation, a function of the go-ahead and coordination body of the Czech Republic Government in the area of evaluating the situation and extent of observance of the human rights protection in the Czech Republic in relation to compliance with the international treaties.

Czech Public Defender of Rights

The institute of the Czech Public Defender of Rights was established in 1999 by means of Act No. 349/1999 Coll., on Public Guardian of Rights. The Act through which a completely new and atypical institute was introduced to the Czech legal order has been adopted in a form very different from the initial drafts not adopted in the year 1993. The aforesaid institute was established, inter alia, upon statements of the Committee of Ministers of Member Countries

V současné době má Rada vlády pro lidská práva devět sub-výborů specializujících se na dílčí problematiky ochrany lidských práv:

- Výbor pro občanská a politická práva
- Výbor pro odstranění rasové diskriminace
- Výbor pro výchovu k lidským právům
- Výbor pro hospodářská, sociální a kulturní práva
- Výbor pro práva dítěte
- Výbor pro odstranění všech forem diskriminace žen
- Výbor proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání
- Výbor pro práva cizinců
- Výbor pro lidská práva a biomedicínu

Rada má 21 členů, kterými jsou předseda, místopředseda a další členové. Počet členů Rady – představitelů ústředních orgánů státní správy je roven počtu členů Rady – představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, zabývajících se problematikou ochrany a dodržování lidských práv a základních svobod a působících ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování, předseda Rady se do těchto počtů nezahrnuje.¹⁾

---

1) *Zástupci a zástupkyně státních orgánů: ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; ministerstvo spravedlnosti; ministerstvo práce a sociálních věcí; ministerstvo vnitra; ministerstvo vnitra; ministerstvo zahraničních věcí*

Zástupci a zástupkyně občanské a odborné veřejnosti a akademické obce: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity; Nejvyšší státní zastupitelství; DÚHA – sdružení dětí a mládeže; Sdružení dětí a mládeže Romů ČR; Poradna pro uprchlíky; Athinoganoi; Liga lidských práv; Kancelář veřejného ochránce práv

of the Council of Europe dealing with this issue in its Recommendation R/85/13, on Institute of an Ombudsman, and reasonably also in Recommendation R/97/14, on Establishment of National Institutions for Human Rights. Such institute is opened to the fullest extent to complaints and wishes of the general public and serves being a “political” advocate of the society and individuals.

Czech Republic Government Council for Human Rights

The Czech Republic Government Council for Human Rights (hereinafter the “Council”) is a standing advisory body of the Czech Republic Government in the area of human rights and fundamental freedoms protection. The Council was established by Czech Republic Government Ruling No. 809 of December 9, 1998 and monitors the national compliance with the international obligations of the Czech Republic in the area of human rights and fundamental freedoms protection, including, without limitation, commitments arising from the international pacts and treaties.

The Council comprises at this time nine sub-committees (committees) specialising on partial issues of the human rights protection, i.e.:

- Committee for Civil and Political Rights;
- Committee for Prevention of Racial Discrimination;
- Committee for Education to Human Rights;
- Committee for Economic, Social and Cultural Rights;
- Committee for Rights of a Child;
- Committee for Prevention of All Forms of a Female Discrimination;
- Committee against Torture and other Inhuman, Cruel and Humiliating Treatment and Punishment (CPT – Committee for Prevention of Torture);
- Committee for Rights of Foreigners, and
- Committee for Human Rights and Biomedicine.

The Council consists of 21 members being the chairman and other members thereof. The number of the Council members – representatives of central bodies of the State Administration equals to a

Aktivity Rady vlády ČR na poli rasově motivovaných trestných činů a diskriminace.

Sekretariát Rady vlády ČR pro lidská práva

Prvním dokumentem s mezinárodní platností, na jehož odkaz Rada vlády navázala, *Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace*, podepsala Československá socialistická republika dne 7. března 1966. Ratifikační listina byla po vyjádření souhlasu Federálního shromáždění Československé socialistické republiky a ratifikaci prezidentem uložena dne 29. prosince 1966 u Generálního tajemníka OSN, depozitáře úmluvy. Úmluva byla publikována ve Sbírce zákonů jako vyhláška Ministerstva zahraničních věcí Československé socialistické republiky č. 95/1974 Sb.

Tato Úmluva disponovala a dosud disponuje vlastním kontrolním mechanismem, kterým je Výbor pro odstranění rasové diskriminace. Výbor je orgán příslušný pro posuzování dosažené úrovně při naplňování úmluvy. Samotná kontrola probíhá pravidelným předkládáním zpráv smluvních států úmluvy každé dva roky Výboru a hodnocením těchto zpráv Výborem. Po vyhodnocení předložených zpráv a jejich projednání se zástupci státu vydá Výbor tzv. závěrečná doporučení, která by smluvní státy ve snaze zlepšit úroveň dodržování závazků vyplývajících z úmluvy měly naplňovat. Činnost Sekretariátu Rady, který vypracovává tyto zprávy od roku 1999, lze rozčlenit do čtyř základních oblastí:

První oblast představují zprávy o plnění těch mezinárodních smluv o lidských právech ze smluvní základny OSN, které mají vlastní kontrolní mechanismus spočívající mj. právě i v pravidelném předkládání zpráv ČR o plnění závazků obsažených v konkrétní smlouvě.

number of the Council members – representatives of the civil and expert public as well as an academic community engaged in the issue of protection and observance of human rights and fundamental freedoms and contributing to an increase of the general awareness of human rights and methods of their enforcement; the Council Chairman is not counted as a part of the aforesaid number of the members.¹⁾

Czech Republic Government Council in the Area of Racially motivated Crimes and Discrimination

Secretariat of the Czech Republic Government Council for Human Rights

The very first document of the international force to the message of which the Council was linked to is the *Convention of the Elimination of All Forms of Racial Discrimination signed* by Czechoslovak Socialist Republic on March 7, 1966. The deed of ratification was ordered by the President on December 29, 1966 following the consent by the Federal Assembly of Czechoslovak Socialist Republic at the offices of the General Secretary of United Nations Organisation, a treaty depository. The Treaty was disclosed in Collection of Laws as Decree No. 95/1974 of the Ministry of Foreign Affairs of Czechoslovak Socialist Republic.

The aforementioned Treaty possessed and still possesses the own controlling mechanism which is Committee for Prevention of Racial Discrimination. Such Committee is a body competent to review an extent accomplished upon the Treaty compliance. The control itself takes place in the form of submission of reports of the Treaty countries on regular

---

1) *Male and female representatives of state bodies: Ministry of Education, Youth and Physical Fitness; Ministry of Justice; Ministry of Labour and Social Affairs; Ministry of Interior and Ministry of Foreign Affairs*

Male and female representatives of civil and expert public, and academic community: Faculty of Philosophy at University of Masaryk, Attorney's General Office.; DUHA – sdružení dětí a mládeže (Rainbow – Association of Children and Youth of Romanies of the Czech Republic; Refugees Counselling; Athinganoi; Human Rights League; Office of the Public Guardian of Rights.

Druhou skupinu tvoří každoroční zpráva o plnění doporučení Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT).

Do třetí skupiny lze zařadit každoroční zprávy o stavu lidských práv v ČR.

Čtvrtou oblast tvoří legislativní činnost, a to jak vypracování legislativních úkolů, tak legislativní vyjádření podnětů Rady vlády.

Aktivita Rady vlády pro lidská práva

Nejvýznamněji se na poli boje proti rasově motivovaným trestným činům angažuje právě Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace. V roce 2006 se zabýval možnostmi implementace Závěrečných doporučení Výboru OSN pro odstranění rasové diskriminace k Páté periodické zprávě ČR o plnění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace.

Rada vlády ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí začalo již v roce 2003 připravovat návrh Národního akčního plánu k boji s rasismem. K vytvoření takového plánu vyzývají státy OSN závěrečné dokumenty Evropské a Světové konference proti rasismu. Za účelem prozkoumání účelnosti vypracování Národního akčního plánu proti rasismu byla ustanovena pracovní skupina, ve které bylo zastoupeno také Ministerstvo zahraničních věcí jako spolugestor tohoto úkolu. Oddělení sekretariátu Rady vlády ČR pro lidská práva pak ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, Meziresortní komisí pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií, získalo informaci od všech resortů, kterých se otázka rasismu nějakým způsobem týká, zda považují vypracování tohoto plánu za účelné. Z doručených odpovědí vyplynulo, že problematika je řešena již v řadě jiných koncepčních dokumentů, které budou ještě dále rozpracovány a proto není vypracování Národního akčního plánu proti rasismu účelné.²⁾ Toto zjištění

2) *tamtéž*

basis every two years to the Committee and review of such reports thereby. After the submitted reports are reviewed and negotiated with the country representatives, the Committee issues the so-called “final recommendations” the contractual countries are supposed to comply with in their effort to improve the extent of fulfilment of obligations arising from the Treaty. The activity of the Council Secretariat preparing the foregoing reports since the year 1999 may be structured into four basic areas:

The first area is represented by reports on performance of international treaties on human rights from the contractual base of the United Nations Organisation possessing their own mechanism resting, inter alia, right also in submission of reports of the Czech Republic on fulfilment of obligations contained in a particular agreement, all this on regular basis.

The second group comprises an annual report on fulfilment of recommendations of European Committee for Prevention of Torture (and Inhuman or Humiliating Treatment or Punishment) (CPT – Committee for Prevention of Torture).

The annual reports on situation on human rights in the Czech Republic may be included in the third group.

The fourth area is a legislative activity, i.e. preparation of legislative tasks as well as legislative expressions of the Council inputs to the Czech Republic Government.

Activity of the Czech Republic Government Council for Human Rights

Committee for Prevention of All Forms of Racial Discrimination plays the key role in the field of a fight against racially motivated crimes. Over the course of the year 2006, it was dealing with possibilities of Final Recommendation of the United Nations Organisation on prevention of racial discrimination to Fifth Periodical Report of the Czech Republic on Fulfilment of the International Treaty on Prevention of All Forms of Racial Discrimination.

The Council in cooperation with the Ministry of Foreign Affairs began preparing in 2003 a draft of National Action Plan for Fight against Racism.

je vzhledem k množství evidovaných trestných činů s rasistickým motivem velmi politováníhodné. Je sice pravda, že tato problematika spadá do agend mnohých institucí, nicméně je evidentní, že plnění jejich koncepčních plánů není uspokojivé, vzhledem k zmíněné výši trestných činů či absenci významnějších úspěchů vytyčených cílů.

The countries are called on by the United Nations Organisation final documents of the European and Global Conference against Racism to prepare such Plans. For the purposes of examination of the National Action Plan against Racism usefulness, a working team was appointed in which the Ministry of Foreign Affairs also was represented as a co-administrator of the said assignment. Department of Council Secretariat for Human Rights then received in cooperation with the Ministry of Interior, Inter-resort Commission for Fight against Extremism, Racism and Xenophobia information from all resorts affected by the issue of racism in any manner whatsoever whether they consider such Plan preparation purposeful. Based on reactions received, it was ensued that the issue is already being solved in a number of other conceptual documents yet to be analysed, and therefore, preparation of National Action Plan against Racism is not purposeful.²⁾ Such findings are very regrettable with respect to quantity of recorded crimes with racist motives. It is true though that this issue is a part of agendas of a lot institutions, nevertheless, it is evident that fulfilment of their conceptual plans is unsatisfactory due to the aforementioned number of crimes or absence of more important successes as to the goals having been set.

---

2) *See the same.*

2. Ministerstvo vnitra ČR v boji proti hate crime

2. *Ministry of Interior of the Czech Republic in Fight against a Hate Crime*

2.1. Historický úvod po roce 1989

První opatření Ministerstva vnitra proti etnicky a rasisticky motivovaným trestným činům byla přijímána již počátkem 90. let na základě množících se případů rasisticky motivovaných útoků příznivců hnutí skinheads na romskou část populace. Prvním metodickým opatřením Ministerstva vnitra vydaným Rozkazem policejního ředitele ČR č. 9 ze dne 21.11.1991 byl „*Metodický pokyn k sjednocení postupu policistů České republiky při plnění úkolů k ochraně bezpečnosti osob a majetku před protiprávním jednáním extremistických skupin a hnutí*“.

Tento metodický pokyn vycházel z poznatků o problematice výkladu skutkové podstaty a problematice subjektivního postoje samotných policistů k takovýmto nahlášeným trestným činům. Neboť právě na subjektivních postojích policistů záviselo a dosud závisí, zda je projev interetnického násilí bagatelizován či nikoli, kvalifikován jako přestupek či trestný čin, a zda jsou aplikována některá z ustanovení trestního zákona řešící projevy rasové nesnášenlivosti.

Po úvodním dokumentu vlády „*Interetnické konflikty*“, který byl jakousi zprávou reflektující spíše ještě ojedinělé případy rasisticky motivovaných trestných činů, byl rok 1994 se 130 evidovanými trestnými činy s rasovým motivem zlomový. Přesto nebyl postup Policie ČR proti extremistickým projevům a trestné činnosti s rasovým a národnostním podtextem ani přes metodické pokyny do počátku r. 1995 dostatečně účinný a počet těchto trestných činů dále narůstal. Nařízení Ministerstva vnitra č. 32 ze dne 5. května 1995, ve kterém byl stanoven postup při hlášení závažných porušení vnitřního pořádku a jiných událostí, mělo zajistit razantnější postup

2.1. *History Introduction after the Year 1989*

The very first measure of the Ministry of Interior against nationally (ethnically) and racist motivated crimes was adopted already at the beginning of the 90s upon growing cases of racist motivated attacks by favourers of a skinheads movement against Romany part of the population. The first methodological measure of the Ministry of Interior issued by means of Czech Republic Police Director Order No. 9 of November 21, 1991 was “*Methodological Instruction for Uniting a Modus Operandi of Police Officers of the Czech Republic in Fulfilment of Tasks for Protection of Safety of Persons and Property against Unlawful Acts on the Part of Extremist Groups and Movements*”.

Such methodological order was based on knowledge of issues of interpretation of merits and problems of a subjective attitude of the police officers themselves to such reported crimes since whether demonstration of interethnic violence is belittle or not, qualified as an infraction or crime, and whether some of the provisions of The Criminal Act solving manifestations of racist intolerance (hate) right depended and yet still depend on the subjective attitudes of the police officers.

Following the introductory document of the Czech Republic Government named “*Interethnic Conflicts*” somewhat representing a report reflecting rather isolated cases of racist motivated crimes, the year 1994 with its 130 recorded crimes with racist motive was a breaking point. Despite all this, the action by the Czech Republic Police against extremist manifestations and criminal activity with racist and national (ethnic) implication despite methodological instructions until the beginning of 1995 was not sufficiently effective and a number of such crimes were on a rise. Ministry of Interior Order No. 32 of May

policie při postihování takových činů. V tomto dokumentu byly již mimo jiné obsažené pokyny, aby se vyšetřování trestné činnosti motivované rasovou nesnášenlivostí, přidělovalo vyšetřovatelům specializovaným, popř. nejzkušenějším vyšetřovatelům.

Následovala další přijatá opatření personálního, organizačního, kontrolního i legislativního charakteru, která byla vyjádřena v Rozkaze ministra vnitra č. 39 ze dne 13.6.1995 a kterými se ukládaly úkoly k eliminaci extremistických postojů v ČR, v rozkazech a závazných pokynech policejního prezidenta i v pokynu ředitele Úřadu vyšetřování pro ČR. V nich uvedené úkoly měly trvalý charakter a byly průběžně plněny na útvarech policie všech stupňů řízení. Tyto vnitřní pokyny mají bohužel vyšší stupeň utajení a nejsou veřejnosti přístupné.

2.2. Situace dnes

Problematika boje proti extremismu a rasově motivovaným trestným činům spadá dnes do působnosti Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, který má iniciovat vnitřní opatření, strategii a postupy v boji s extremismem, střednědobé a dlouhodobé cíle resortu vnitra. Plní funkci výkonného sekretariátu Meziresortní komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií, ježto je poradním orgánem ministra vnitra a je hlavním zázemím při kontaktu s European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia - EUMC.

Ministerstvo vnitra od roku 1998, na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 19. března 1998, každoročně informuje o vývoji situace v oblasti extremismu v periodických vládních zprávách, od r. 2004 v tzv. „*Informaci o problematice extremismu na území České republiky*“.

V rámci ministerstva vnitra působí *Komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií* jako poradní orgán ministra vnitra. Komise vyhodnocuje trendy v oblasti extremismu, zabývá se postupy a řešeními nových faktorů spjatých s extremistickou scénou a s

5, 1995 in which a procedure for reporting serious violations of the internal order and other events was set forth should provide for more decisive steps by the police at punishing such acts. This document, inter alia, also contained instructions for investigation of a criminal activity motivated by racist intolerance (hate) to be assigned to investigators-specialists or the most experienced investigators.

Other measures adopted and implemented of the personal, organisational, controlling and legislative nature followed having been expressed in Minister Interior Order No. 39 of June 13, 1995, and through which assignments were imposed for prevention of extremist attitudes in the Czech Republic, in orders and binding instructions of Police President as well as in Instruction of Director of Bureau of Investigation for the Czech Republic. The tasks set out therein were permanent and fulfilled on ongoing basis at the Police departments at all levels of the control. Such internal instructions unfortunately are subject to top secret and not designated for disclosure to the public.

2.2 Current Situation

The issues of a fight against extremism and racially motivated crimes are today under powers of Department of Security Policy of the Ministry of Interior which is supposed to initiate inter-resort measures, strategy and procedures in fighting extremism, mid-term and long-term goals of the Interior resort. It plays a role of the executive secretariat of Inter-resort Commission for Fight against Extremism, Racism and Xenophobia since it is an advisory body of the Ministry of Interior and the main setting at contact with European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia (EUMC).

Since the year 1998, the Ministry of Interior upon Government Ruling No. 198 of March 19, 1998 notifies in periodical reports on annual basis of development of a situation in the area of extremism, in the so-called “*Information about Problems of Extremism on the Czech Republic Territory*”, all this since 2004.

Commission for Fight against Extremism, Racism and Xenophobia as an advisory body of the Minister

ni související trestnou činností. Mezi hlavní priority zájmů Komise patří islámský terorismus, antisemitismus, zneužívání internetu extremisty a důsledný monitoring extremistické scény.³⁾

---

3) http://vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cat/3CAT_vyjadreni_k_ZavDoporuc_CZ_3.pdf. Také detaily k vnitřní kontrole policie

of Interior is involved within the Ministry of Interior. This Commission makes assessments of trends in the area of extremism, deals with procedures and solutions of new factors connected to an extremist scene and criminal activity related thereto. Among the main priorities of interests of the Commission belong Islamic terrorism, anti-Semitism, abusing Internet by extremists and the extremist scene thorough monitoring.³⁾

---

3) http://vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cat/3CAT_vyjadreni_k_ZavDoporuc_CZ_3.pdf. Also details for internal control by Police.

3. Prevention hate crime

3. Hate Crime Prevention

3.1. Programy prevence hate crime vlády ČR

Koncem roku 1999 vláda odstartovala celostátní kampaň proti rasismu s názvem **Projekt Tolerance**, jejímž smyslem bylo veřejně upozornit na škodlivost, nepřipustnost a negativnost rasistických a xenofobních projevů. Projekt Tolerance probíhal ve třech rovinách (informační, reklamní, vzdělávací a školicí), které měly přispět ke zvýšení tolerance ve společnosti a tím i odmítavému postoji obyvatelstva k rasistickým projevům obecně.

Během devadesátých let byla také navázána hlubší spolupráce vlády ČR s nevládními organizacemi zabývajícími se podmínkami dodržováním lidských práv jako např. Český helsinský výbor, Hnutí občanské solidarity a tolerance, Dokumentační středisko pro lidská práva apod.

3.2. Programy prevence kriminality Ministerstva vnitra na místní úrovni – Partnerství

Již od roku 1996 realizuje Republikový výbor pro prevenci kriminality „Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství“ (dále „Program Partnerství“), jehož cílem je systémovým způsobem přistupovat ke zlepšení interetnických vztahů, k překonání předsudků a omezení xenofobie. Smyslem programu je odstranit nebo zmírnit sociální vyloučení romských komunit, jehož následkem je i zvýšené nebezpečí rasových a extremistických nálad. Projekty se zaměřují především na děti a mládež, jejíž hodnotový a návykový systém je pozitivním změnam nejprístupnější. Prioritou Programu Partnerství je národnostní menšina Romů, která z hlediska bezpečnosti dlouhodobě vykazuje nejvyšší rizika. Program se snaží snížit sociální handicap Romů a podpořit jejich plnohodnotnou integraci. Obecnými

3.1. *The Czech Republic Government Schemes of a Hate Crime Prevention*

At the end of the year 1999, the Czech Republic Government started off a nationwide campaign against racism named Tolerance Project, the meaning of which was making publicly aware of harmfulness, inadmissibility and negativity of racist and xenophobic manifestations. Tolerance Project took place at three levels (informative, advertising, educational and training) which were supposed to contribute to increasing tolerance within the society, and therefore, also a disapproving attitude of the population towards racist manifestations in general.

Over the course of the 90s also a deeper cooperation of the Czech Republic Government was opened with nongovernmental organisations dealing with conditions of compliance with human rights, e.g. Czech Helsinki Committee, Movement of Civil Solidarity and Tolerance, Documentation Centre for Human Rights, etc.

3.2. *Schemes of the Ministry of Interior Criminality Prevention at Local Level - Partnership*

The Czech Republic Committee for Prevention of Criminality realises “Scheme of Criminality Prevention at Local Level – Partnership (hereinafter the “Partnership Scheme”) already since the year 1996, the aim of which is to approach the improvement of interethnic relations, overcoming prejudices and limiting xenophobia in a system manner. The sense of this Partnership Scheme is preventing or diminishing the social exclusion of Romany communities the consequence of which also is an increased danger of racist and extremist feelings. The projects are primarily focused on children and youth at whom a value and habit-forming system is the most receptive to positive changes. The priority of the Partnership Scheme is the Romanies ethnic minority which from the view of safety indicates the greatest risks long term. The Partnership Scheme attempts to re-

cíli Programu Partnerství jsou minimalizace rizik a následků souvisejících s kriminalitou, zvyšování pocitu bezpečí a posilování důvěry v policii a instituce veřejné správy. Do Programu Partnerství jsou zařazována města s nejvyšší mírou spáchané trestné činnosti a s kumulací dalších sociálně patologických jevů - nezaměstnanost, chudoba, extremistické projevy, sociálně vyloučené romské komunity apod. Do programu jsou zařazovány projekty zaměřené na odstranění nebo zmírnění sociálních handicapů romských komunit, tyto projekty se většinou zaměřují na děti a mládež. Další skupina podporovaných projektů je z oblasti sociální prevence, tyto projekty jsou primárně zaměřeny na rizikové děti a mládež a určeny jsou (i když ne výlučně) dětem pocházejícím z romské komunity. Realizátory projektů jsou většinou nestátní neziskové organizace, školy, samosprávy obcí a církevní organizace.

Aktivity prevence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Již v roce 1999 vydalo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance. Plnění úkolů uložených na tomto úseku ředitelům škol kontroluje Česká školní inspekce. Problematiku prevence projevů rasismu, xenofobie a intolerance obsahuje publikace *Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení*, která popisuje konkrétní problémové situace související se sociálněpatologickými jevy ve školách a školských zařízeních (případy výskytu drog, násilí, šikany) a zásady jejich řešení. *Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže* v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 – 2008 je dokumentem, který definuje zásady primární prevence resortu školství. K naplňování cílů této strategie přispívají zejména projekty prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, jejichž cílem je napomoci zdravému životnímu stylu a k osvojení si pozitivního sociálního chování u dětí a mládeže.

duce social handicaps of Romanies and encourage their full-value integration. The general aims of the Partnership Scheme are minimization of risks and consequences relating to criminality, increasing the feeling of safety and enforcing confidence in the police and institutions of the State Administration. Towns of the highest extent of committed criminal activity and those with accumulation of other socially pathological effects are included in the Partnership Scheme – i.e. unemployment, poverty, extremist manifestations, socially excluded Romany communities, etc. A part of the Partnership Scheme is projects focused on prevention or reduction of social handicaps of Romany communities provided that such projects in the majority are focused on children and youth. Other group of encouraged projects is from the area of social prevention; such projects primarily are focused on high-risk children and youth and designated (even though not exclusively) for children coming from Romany community. The most of these projects organisers are non-state non-profit organisations, schools, municipality self-administrations and religious organisations.

Activities in Prevention on the Part of the Ministry of Education, Youth and Physical Fitness

The Ministry of Education, Youth and Physical Fitness issued a methodological order already in 1999 for education against manifestations of racism, xenophobia and intolerance. The fulfilment of tasks assigned in the department to principals of schools is checked on by Czech Schools Inspection. The issues of prevention of manifestations of racism, xenophobia and intolerance are contained in a publication called "*Scholastic Preventive Program for Kindergartens, Grammar Schools and Schooling Facilities*" describing specific troublesome situations relating to social-pathological effects in schools and schooling facilities (cases of the existence of drugs, violence, bullying) and principles of their solution. *Strategy of Prevention of Social-pathological Effects at Children and Youth* in powers of the resort of education, youth and physical fitness for a term of 2005 through 2008 is a docu-

Aktivity prevence Ministerstva obrany

Ministerstvo obrany v roce 2004 schválilo „*Koncepci prevence sociálně nežádoucích jevů na období 2005 – 2009*“. Definuje základní východiska a směry řešení problematiky prevence sociálně nežádoucích jevů v resortu, mezi něž řadí mimo jiné i diskriminaci, rasovou nesnášenlivost, projevy extremismu a terorismus. Jejím hlavním cílem je prevence sociálně nežádoucích jevů. Koncepce má zabezpečit kvalitní výběr, přípravu a vzdělávání vojenských profesionálů k výkonu profese a vytvořit příznivé podmínky pro zdravý životní styl vojenských profesionálů, civilních zaměstnanců resortu a jejich rodinných příslušníků. Koncepce stanovuje konkrétní úkoly, kterými jsou například zabezpečování aktivit ve volném čase, poradenská činnost a diagnostika.

Aktivity prevence Probační a mediační služby

Probační a mediační služba zpracovala v roce 2001 koncepci probačních a mediačních činností v rámci boje proti extremismu. I když byla tato koncepce časově limitována na období let 2001 a 2002, většinu stanovených úkolů plní nadále.⁴⁾

Vězeňská služba ČR přijala k zajištění účinnější prevence projevů rasismu, xenofobie a intolerance Kodex profesní etiky zaměstnance Vězeňské služby ČR. Tento dokument mimo jiné stanoví jako nepřipustné chování a jednání zaměstnance s projevem jakékoli formy diskriminace.

---

4) http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cerd/6.7CERD_CZ_2.pdf

ment defining principles of the primary prevention in the resort of education. Especially the projects of prevention of the social-pathological effects at children and youth contribute to meeting goals of the aforesaid strategy the aims of which effects is to encourage the healthy lifestyle and adoption of the positive social behaviour at children and youth.

Activities in Prevention on the Part of the Ministry of Defence

The Ministry of Defence approved in the year 2004 “*Concept of Prevention of Socially Undesirable Effects for a Term of 2005 through 2009*”. This defines basic starting points and directions of solution of issues of the prevention of socially undesirable effects in the resort, among which it includes, inter alia, also discrimination, racist hate (intolerance), manifestations of extremism and terrorism. The main goal thereof is the prevention of undesirable effects. The concept is supposed to provide for the quality selection, preparation and education of army professionals for performance of the profession, and create favourable conditions for healthy lifestyle of the army professionals, civilian employees of the resort and their family members. The concept sets forth specific tasks which is, e.g. providing for activities in a time off, advisory activity and diagnostics.

Activities in Prevention on the Part of Probation and Mediation Service

Probation and Mediation Service prepared a concept in 2001 of probation and mediation activities as a part of fighting extremism. Despite such concept having been limited in time for a term of the years 2001 and 2002, the majority of tasks assigned are still being worked on.⁴⁾

Penitentiary Service of the Czech Republic adopted Codex of Professional Ethics for Employees of Penitentiary Service of the Czech Republic in order to assure more effective prevention of manifestations of racism, xenophobia and intolerance. This document sets forth as inadmissible, inter alia, an employee behaving and acting with indication of signs of any form of discrimination.

---

4) http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cerd/6.7CERD_CZ_2.pdf

4. Vyšetřování hate crime

4. Hate Crime Investigation

Vyšetřování rasisticky motivovaných trestných činů probíhá stejně jako u každé jiné skutkové podstaty. Vyšetřování probíhá ve spolupráci policie a státních zastupitelstev. Odpovědné je vždy místně příslušné státní zastupitelství dle místa spáchání trestného činu. V praxi je známa skutečnost nejasnosti místní příslušnosti zastupitelstev a zdouhavé vyjednávání jednotlivých okresních státních zastupitelstev o této příslušnosti. Bohužel tak dochází velmi často k zdouhavému jednání o jehož výsledku rozhoduje až nadřízený celek, krajské státní zastupitelství. Tento spor může trvat i několik měsíců, což je pro objasnění trestné činnosti nepříznivý faktor.

4.1. Aktivity státních zastupitelství na poli boje proti hate crime

První snahy státních zastupitelství o nový přístup k problematice „extremistických“ trestných činů pochází z poloviny 90. let. Nejvyšší státní zastupitelství tehdy vydalo pokyn obecné povahy poř. č. 3/1995 na jehož základě byli již od 1.6.1995 státní zástupci povinni razantně a urychleně žalovat trestné činy s rasovým motivem. Nad procesy měli také dohlížet státní zástupci a dbát o jejich rychlý průběh.

Nejvyšší soud vydal 13. prosince 2006 sjednocující stanovisko „K výkladu objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka“ podle § 260 odst. 1 trestního zákona, se zaměřením na vymezení obsahu pojmu „hnutí“.⁵⁾ V něm mj. zdůraznil, že pro naplnění znaku skutkové podstaty § 260 je nutné, aby hnutí existovalo v době, kdy je pachatel podporoval či propagoval. Vymezil také okolnosti, za kterých může znaky některých raso-

The investigation of racially motivated crimes takes place in the same manner as at any other merit. The investigation is carried out in cooperation with police and state councils. The liable body always is the Prosecuting Attorney's Office of a local jurisdiction depending on a place of crime committing. The facts of unclearness of the councils' local jurisdiction and time-consuming negotiations of different District Prosecuting Attorney's Offices on the said jurisdiction are known in practice. Unfortunately, very time-consuming negotiations are often executed on the result of which a superior unit, Regional Prosecuting Attorney's Office, is competent to make a decision. Such dispute may then take even several months which is an unfavourable factor for discovery of any criminal activity.

4.1. Activities of Attorney's General Offices in the Field of Fight against a Hate Crime

The very first efforts of the Prosecuting Attorney's Offices for a new approach to the issue of “extremist” criminal acts originate from the first half of the 90s. The Attorney's General Office then issued Guidance Note Serial No. 3/1995 of the general nature based on which already from June 1, 1995 the state representatives were required as mandatory to take a legal action against criminal acts of the racist motive and do so in a decisive and accelerated manner. Such proceedings should have also been under supervision of the state representatives who should also have assured their course being quick.

The Highest Court issued a unifying statement on December 13, 2006 to “*Interpretation of the objective nature of a merit of the criminal act of encouragement and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being*” pursuant to Section 260(1) of The Criminal Act, with a focus on definition of the content of a term “movement”⁵⁾. It stressed therein, inter alia, that for fulfilment of a sign of the merit under Sec-

5) *sp. zn. Tpjn 302/2005*

5) *File Code: Tpjn 302/2005*

vých trestných činů naplnit podpora již neexistujících hnutí tohoto druhu.⁶⁾

Nález Ústavního soudu k obrácení důkazního břemene v případech diskriminace Ústavní soud rozhodl v dubnu 2006 o návrhu Krajského soudu v Ústí nad Labem na zrušení § 133a občanského soudního řádu⁷⁾ zakotvující princip obráceného důkazního břemene. Návrhu na zrušení uvedeného ustanovení Ústavní soud nevyhověl. Naopak judikoval, že princip obráceného důkazního břemene v zásadě rovnosti účastníků neodporuje, neboť nerovné postavení účastníků řízení je objektivně a rozumně zdůvodněno. Ústavní soud dále konstatoval, že osoba, která tvrdí, že s ní bylo zacházeno znevýhod-

6) „*Propagace hnutí prokazatelně směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, které v době jeho propagace pachatelem neexistovalo, může podle okolností případu naplňovat znaky pokusu trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 8 odst. 1, § 260 odst. 1 tr. zák., pokud pachatel svým jednáním zamýšlel iniciovat vznik nebo obnovení takového hnutí, anebo znaky trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 261a tr. zák., popř. Znaky trestného činu hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 198 tr. zák. či trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 198a tr. zák., které nejsou svou dikcí vázány na existenci tohoto hnutí.*“

7) § 133a zákona c. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zní: „(1) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace, má soud ve věcech pracovních za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak. (2) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého rasového nebo etnického původu, má soud ve věcech poskytování zdravotní a sociální péče, pomoci v hmotné nouzi, přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství v profesních a zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.“

tion 260, it is necessary for a movement to be in the existence at a time when a perpetrator have encouraged or promoted it. It also defined circumstances under which the signs of certain racist criminal acts are fulfilled by encouragement of movements of such kind no longer in the existence⁶⁾.

The award of the Constitutional Court for a converse burden of proof in case of discrimination was decided by the Constitutional Court in April 2006 upon a motion of the Regional Court in Ústí nad Labem for deletion of Section 133(a) of the Rules of Civil Procedure⁷⁾ anchoring a principle of the

6) “*Promotion of a movement provably directing to suppression of rights and freedoms of a human being not in the existence at the time of its promotion by a perpetrator, may depend on circumstances of a case, fulfil signs of an attempt of a criminal act of encouragement and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being pursuant to Section 8(1), Section 260(1) of The Criminal Act, should the perpetrator intended to initiate by its acting a rise or re-establishment of such movement, and/or signs of a criminal act of encouragement and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being pursuant to Section 261(a) of The Criminal Act, or signs of a crime of defamation of nation, ethnic group, race and belief pursuant to Section 198 of The Criminal Act or crime of incitement of a racial hatred towards a group of persons or limitation of their rights and freedoms pursuant to Section 198(a) of The Criminal Act not in their diction is bound to the existence of such movement.*”

7) Section 133(a) of Act No. 99/1963 Coll., the Rules of Civil Procedure, as amended, is stipulated as follows: “(1) The facts alleged on a participant having been directly or indirectly discriminated based on its sex, racial or ethnic origin, religion, belief, world view, physical or mental handicap, age and/or sexual orientation, a court in labour matters deems so proven, should to the contrary not be clear from the proceedings. (2) The facts alleged on a participant having been directly or indirectly discriminated based on its racial or ethnic origin, a court in matters of provision for medical and social care, should assist in a material destitution, access to education and special preparation, access to the public jobs, membership in organisations of employees or employers and membership in professional and hobby-oriented associations and at

ňujícím způsobem, musí toto tvrzení také prokázat. Musí dále tvrdit, že nerovné zacházení mělo rasový motiv; toto již ale prokazovat nemusí. Obrana strany žalované pak spočívá v možnosti prokázat, že rozdíl v zacházení rasovou pohnutkou motivován nebyl. Ústavní soud tímto svým nálezelem zpřesnil výklad uvedeného ustanovení tak, aby lépe odpovídala účelu a významu dle příslušných směrnic ES.⁸⁾ Přitom uvedl, že ačkoliv není jeho úkolem hodnotit, v jaké kvalitě se zákonodárci podařilo promítnout závazky plynoucí ze směrnic vyjádřit jasnou řečí zákona, je na první pohled zřejmé, že podmínka, že strana žalující předloží soudu skutečnosti nasvědčující, že došlo k diskriminaci, není ve stávajícím znění § 133a o.s.r. dostatečně transparentně vyjádřena.

4.2. Program Ministerstva spravedlnosti pro odškodňování obětí trestných činů.

Dne 1.1.1998 nabyl také účinnosti zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti, ze dne 3.9.1997, který se vztahuje i na oběti trestné činnosti s rasovým podtextem spáchané příslušníky extremistických skupin. Stát poskytne finanční pomoc na částečné odškodnění těch, kterým byla v důsledku trestného činu způsobena vážnější újma na zdraví. Škodu vzniklou ze spáchaného trestného činu by měl především uhradit pachatel. Zákon proto výslovně stanoví, že pomoc se poskytne, pokud trestným činem způsobená škoda na zdraví nebo v důsledku smrti nebyla plně uhrazena.

Žádosti o poskytnutí pomoci vyřizuje Ministerstvo spravedlnosti a po ověření, že jsou naplněny zákonem stanovené podmínky, je obětem trestných činů jménem státu v odůvodněných případech poskytována peněžité pomoci. Pomoc se na žádost oběti, které v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví, poskytuje v paušální částce 25 000 Kč nebo

8) například směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 26. září 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.

converse burden of proof. The Constitutional Court did not settle such motion for deletion of Section 133(a) of the Rules of Civil Procedure. To the contrary, it made a decision that the principle of converse burden of proof does not object in principal to the equality of participants due to an unequal position of the proceeding participants being justified in an objective and reasonable manner. In addition thereto, the Constitutional Court stated that a person alleging having been treated in a disadvantaged manner must prove such allegation as well. It must also allege that an unequal treatment had a racial motive; it does not have to prove it though. Defence of a defending party then rests in a possibility to prove that a difference in treating was not motivated by any racial inducement. The Constitutional Court through this award clarified the interpretation of the foregoing provision so that it better reflects the purpose and importance according to applicable EC guidelines⁸⁾. It stated at the same time that although its task is not evaluating in what quality legislators succeeded to reflect obligations arising from the guidelines and express them by clear word of law, it is clear at first sight that a precondition of a defending party to submit facts to the court indicating that an act of discrimination occurred is not contained in the current wording of Section 133(a) of the Rules of Civil Procedure, and it lacks its sufficiently transparent expression.

4.2. Scheme of the Ministry of Justice for Indemnification of Crime Victims

On January 1, 1998 Act No. 209/1997 Coll., on Provision of Financial Aid to Victims of Crimes, of September 3, 1997 also came to force applying also to victims of criminal activities with a racial implication committed by members of extremist groups. The State shall provide a financial aid for a partial

---

sale of merchandise in a shop or provision of services, deems so proven, should to the contrary not be clear from the proceedings."

8) E.g., Council Guideline No. 2000/43/ES of September 26, 2000 by which the principle of equal treatment of persons notwithstanding their race or ethnic origin is introduced.

ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 150.000,- Kč

indemnification to those victims to whom a more serious harm to the health occurred as a result of the committed crime. Any damage arisen from the committed criminal act should primarily be paid by the perpetrator. The Act explicitly sets forth that the aid shall be provided if damage to the health caused by the crime or as a consequence of death was not paid in full.

Applications for the State aid in this respect are handled by the Ministry of Justice and after verification of the conditions set forth by law having been met, the victims of crimes are then provided in justified cases with a financial aid on behalf of the State. The aid upon request of a victim to whom a harm was caused to the health as a result of a criminal act is provided in a lump sum amount of CZK 25,000 or in an amount representing a loss of income and proven costs associated with medical treatment proven by victim and reduced for an aggregate of all amounts the victim already received as damages; such State financial aid must not exceed in its aggregate amount the sum of CZK 150,000.

5. Policie

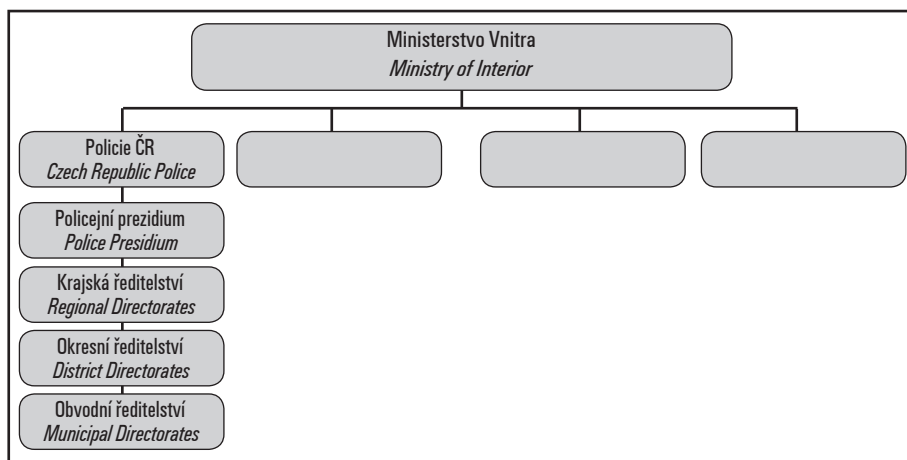
5. Police

5.1. Základní struktura

Policie spadá pod jurisdikci Ministerstva vnitra. Nejvyšším policejním orgánem je policejní prezidium v čele s policejním prezidentem. Dále se rozrůstají další struktury u Útvarů Policie ČR dle působnosti na celém území ČR a Útvarů Policie ČR s územně vymezenou působností (8 krajů).

5.1. General Structure

The Czech Republic Police belongs to a jurisdiction of the Ministry of Interior. The top police body is Police Presidium headed by Police President. Other structures are then applied at the Czech Republic Police, all this according to powers on the entire territory of the Czech Republic and Czech Republic Police Departments with territorially defined powers (8 regions).

K 1.6.1995 byla zřízena stálá pořádková jednotka správy hl. m. Prahy o síle 170 policistů zatímco obdobná jednotka, o síle 120 policistů působila již od 1.1.1993 v Ostravě. Tyto jednotky se podílely na zákrocích proti hromadnému narušování veřejného pořádku a při páchání trestně činnosti s rasovým, národnostním či jiným extremistickým podtextem.

Ke dni 1.8.1995 bylo, v rámci 5. odd. OOK ŘSKP PP ČR (odboru obecné kriminality Ředitelství služby kriminální policie Policejního Prezidia ČR), které se zabývalo trestnou činností mládeže, trestnou činností páchané na mládeži, mravnostní kriminalitou a toxikománií, zřízeno specializované pracoviště pro metodiku a koordinaci řízení Policie ČR

The permanent police unit on the beat of administration of the Capital City of Prague was appointed effective June 1, 1995 comprising 170 police officers while a similar unit of 120 police officers was already engaged in Ostrava since January 1, 1993. These units participated in carrying actions against a mass interference with the public order and at committing criminal activities with racial, national (ethnic) or other extremist implication.

As at August 1, 1995, a specialised operation for methodology and coordination of management of the Czech Republic Police was established for dealing with extremism, all this within the 5th Department of OOK ŘSKP PP ČR (Department of General Criminality at the Directorate of Service of Criminal Police of the Czech Republic Police Presidium)

na úseku extremismu. Vzniklá pracovní skupina „extremismus“ začala řešit veškerou problematiku extremistických projevů, rasově motivovaných útoků, chuligánství při sportovních utkáních a nebezpečných sekt.

Z tohoto pracoviště následně vznikla po reorganizaci Ředitelství služby kriminální policie k 1. březnu 1998 šestá skupina odboru obecné kriminality se specializací „extremismus“, která se zabývala monitorováním a koordinací celostátního postupu policie proti extremistickým projevům, rasově motivovaným útokům, chuligánství při sportovních utkáních a nebezpečným sektám.

Pro boj proti extremismu je dnes dle pokynů vyčleněno zhruba na 140 pracovníků v celé České republice. Na každé krajské správě vyjma Správy hl.m. Prahy⁹⁾, jsou vždy vyčleněni dva pracovníci pro problematiku trestných činů s extremistickým podtextem. Na každém okresním ředitelství je pak vždy jeden důstojník kompetentní pro problematiku extremismu.

Z důvodů dlouhodobých nepříznivých personálních poměrů však není v možnostech okresních ani krajských pracovišť dodržet striktně specializaci těchto pracovníků a tak dochází spíše pracovnímu přetížení těchto důstojníků. Z důvodů náročnosti, řadě školení a množství práce „navíc“ není mezi policej-

---

9) *Na Správě hlavního města Prahy bylo v roce 2004 vyděleno s konečnou platností zvláštní III. oddělení Odboru odhalování závažné obecné kriminality pro boj s extremismem.*

engaged in criminal activity committed by youth, crimes committed to youth, breach of morality and drug addiction. The working “extremism” team so appointed began to solve any and all issues of the extremist manifestations, racially motivated attacks, hooliganism at sporting competitions and dangerous sects.

The 6th Group of Department of General Criminality specialising in “extremism” and engaged in monitoring and coordinating the nation-wide procedures of the police against extremist manifestations, racially motivated attacks, hooliganism at sporting competitions and dangerous sects thereafter was created from the aforementioned operation following Directorate of Criminal Police Service restructuring effective on March 1, 1998.

Approximately 140 members of the staff all over the Czech Republic are assigned for fighting extremism these days. Always two members of the staff are assigned to each regional administration, except for Administration of the Capital City of Prague⁹⁾, for dealing with issues of crimes with extremist implication. Each district directorate then possesses always one officer competent to get engaged in the problems of extremism.

Based on reasons of a long-term unfavourable situation in the area of human resources, it is, however, in power of neither the district nor regional operations to strictly observe specialisation of the foregoing members of the staff and so the applicable officers are overburden with work. Due to a demand for time, number of trainings and quantity of an “extra” work, the position of a specialist on extremism is not too popular among members of the Police departments, and investigations, if any, of such crimes then is not too different from the usual routine.

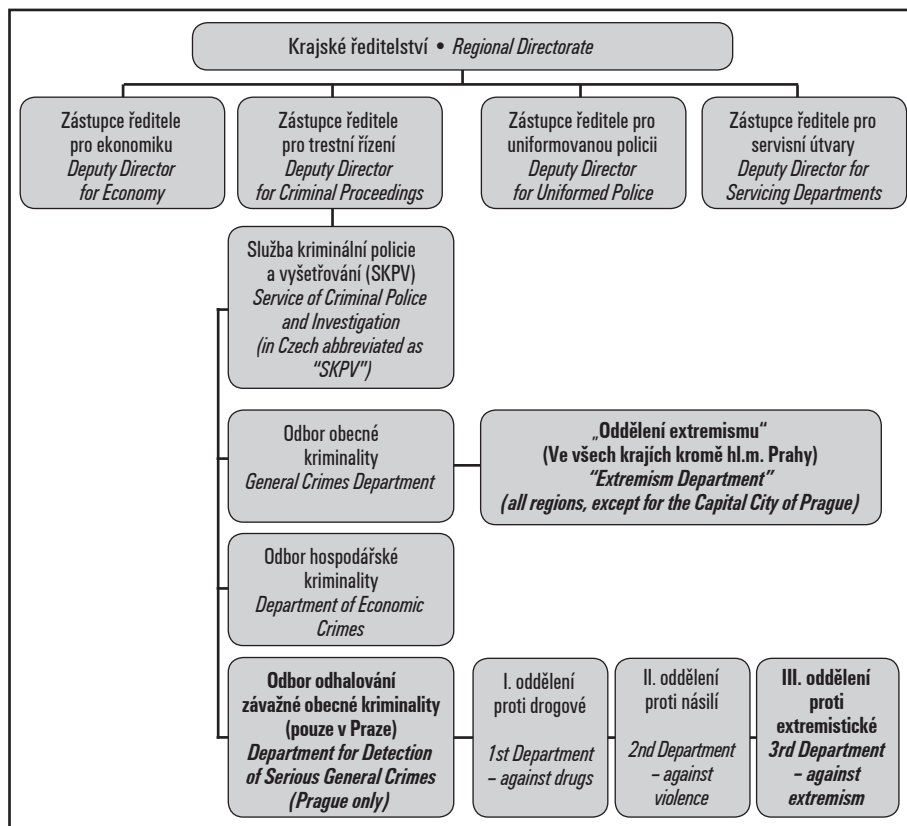
5.2. Police Bodies in relation to a Hate Crime

In relation to fulfilment of Final Recommendations of Committee for Prevention of Racial Discrimination, including, without limitation, Recommendation

---

9) *A special 3rd Department of Detection of Serious General Criminality for a Fight against Extremism was finally appointed in the year 2004 at the Administration of the Capital City of Prague.*

Základní znázornění struktury Policie ČR na úrovni krajské správy:
General Structure of the Czech Republic Police at the Level of Regional Administration:

ním sborem pozice odborníka na extremismus příliš oblíbená a případné vyšetřování takových trestných činů se pak v zásadě neliší od běžné praxe.

5.2. Policejní orgány ve vztahu k hate crime

V souvislosti s plněním Závěrečných doporučení Výboru pro odstranění rasové diskriminace, zejména doporučení č. 9,24 koordinuje od ledna 2003 ministerstvo vnitra implementaci Národní strategie pro práci policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám. První Zprávu o postupu a prů-

No. 9 and Recommendation No. 24, the implementation of National Strategy for Work of the Czech Republic Police is coordinated by the Ministry of Interior since January 2003 in relation to national and ethnic minorities. The first report on progress and time-to-time results of the Strategy realisation was adopted by the Czech Republic Government on August 25, 2004.

The Strategy was arisen from cooperation of the Ministry of Interior, Czech republic Police, governmental and non-governmental organisations in the Czech republic aiming to create an effective instrument for successful fight against xenophobia and

běžných výsledcích zavádění Strategie přijala vláda dne 25. srpna 2004.

Strategie vzešla ze spolupráce ministerstva vnitra, Policie ČR, vládních a nevládních organizací v ČR s cílem vytvořit účinný nástroj pro potírání xenofobie a rasové nesnášenlivosti uvnitř policejního sboru i v celé společnosti a napomáhat rozvoji kulturní rozmanitosti a tolerance. Strategie zavedla do struktury Policie ČR tři základní preventivně zaměřené nástroje policejní práce s menšinami:

1. Plán činnosti Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám.
2. Styčného důstojníka pro problematiku menšin.
3. Asistenta Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených romských komunitách.

Problematika rasové nesnášenlivosti a xenofobie je systémově zabezpečena jak na úrovni Policejního prezidia ČR a jeho specializovaných útvarů, tak i na úrovni krajských správ a okresních ředitelství Policie ČR. Metodicky je činnost Policie ČR v oblasti boje proti extremistické kriminalitě zabezpečena závazným pokynem policejního prezidenta. Tento závazný pokyn upravuje zejména působnost, činnost a úkoly jednotlivých složek Policie ČR na úseku boje proti extremistické kriminalitě, zabezpečuje provázanost jejich postupu a vytváří podmínky pro spolupráci orgánů činných v trestním řízení a zpravodajských služeb. Policii ČR se do značné míry podařilo dosáhnout kvalitnějšího vyhledávání, rozpoznávání a klasifikace trestných činů s extremistickým podtextem, zvýšit razanci zákroků Policie ČR při koncertech pravicově extremistických hudebních skupin, odhalovat a stíhat trestnou činnost páchanou prostřednictvím tiskovin, symbolik a zástupných znaků a uplatňovat státní moc na úseku práva sdružovacího (tj. registrace občanských sdružení, politických stran a hnutí a zásahy ministerstva vnitra do jejich činnosti).

racial intolerance (hate) inside the police departments as well as the entire society and contribute to development of the cultural diversity and tolerance. The Strategy realised in the structure of the Czech Republic Police three fundamental preventively focused instruments of the police work with minorities, i.e.:

1. Plan of Activity of the Czech Republic Police in relation to National and Ethnic Minorities
2. Liaison Officer for Issues of Minorities
3. Assistant to the Czech Republic Police in socially excluded Romany Communities

The issues of racial intolerance and xenophobia are system-wise secured at the level of the Czech Republic Police Presidium and its specialised departments as well as at the level of regional administrations and district directorates of the Czech Republic Police. As far as methodology, the Czech Republic Police activity in the area of fight against extremist criminality is provided for by a binding order of the Czech Republic Police President. Such binding order regulates, including, without limitation, the powers (competences), activity and tasks assigned to different departments of the Czech Republic Police in the area of fight against extremist crime, and it provides for a linkage throughout their procedures, and creates conditions for cooperation of a body in charge of criminal proceedings and intelligence services. The Czech Republic Police managed to the major extent to accomplish more effective search, recognition and classification of criminal acts with the extremist effect, increase decisiveness of the Czech Republic Police actions at concerts of right-oriented extremist music bands, discover and punish crimes committed through press, symbolism and distraction signs and apply the State power in the field of right to unite (i.e. registration of civic associations, political parties and movements, and interference of the Ministry of Interior to their activity).

As at November 1, 2004, a separate department of information crime at the department of criminal analyses and informatics of Office for Service of Criminal Police and Investigation was established with the Czech Republic Police Presidium in which

Na Policejním prezídiu ČR bylo k 1. listopadu 2004 ustaveno samostatné oddělení informační kriminality na odboru kriminalistických analýz a informatiky Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, na kterém působí rovněž specialisté zabývající se rasistickou, antisemitskou a jinou nenávistnou propagandou s extremistickým podtextem na internetu.

Základní strategie a metodologii boje s extremistickou kriminalitou a problematikou využívání moderních technologií extremismu formuluje v celorepublikovém kontextu *oddělení extremismu odboru terorismu a extremismu* útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ), který se zabývá organizovanou trestnou činností.

Extremistickou kriminalitou - odhalováním pachatelů trestných činů spáchaných v souvislosti s extremismem, rasovou nesnášenlivostí a xenofobií se zabývají *skupiny odhalování extremistické kriminality odboru obecné kriminality* (V Praze od roku 2004 Odbor pro odhalování závažné obecné kriminality) Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR (ÚSKPV PP ČR) a další specialisté na krajské a okresní úrovni.

Při Ministerstvu vnitra byla zřízena pracovní skupina zabývající se problematikou hudebních koncertů pořádaných pravicovými extremisty, s cílem sjednotit interpretaci a aplikaci § 198a, § 260 a § 261 trestního zákona (upravují trestné činy podpory, propagace, či podněcování extremistických jednání) v případech extremistických hudebních koncertů. Význam pracovní skupiny se odráží především ve snaze nalézt dostatek argumentů pro policii, které jsou nezbytné pro úspěšné stíhání a odsouzení osob, které v souvislosti s pořádaním hudebních koncertů potlačují základní lidská práva a šíří rasovou nesnášenlivost. Za tímto účelem bylo zpracováno a v roce 2007 zveřejněno Stanovisko k výkladu skutkových podstat trestných činů páchaných pravicovými extremisty a problémům souvisejícím s jejich dokazováním.

specialists dealing with racist, anti-Semitic and other hate-related propaganda on Internet with an extremist implication are also engaged.

The fundamental strategy and methodology of the fight against extremist crime and issues of using advanced technologies by extremists in the nationwide context is formed by *Department of Extremism at Section for Extremism of Resort of Terrorism and Extremism* with Department for Detection of Organised Crime (in Czech abbreviated as “ÚOOZ”) engaged in an organised criminal activity.

The extremist criminality – a detection of perpetrators of criminal acts committed in relation to extremism, racial hate (intolerance) and xenophobia is handled by *departments of detecting extremist crimes at the section of general crime* (Department for Detection of Serious General Criminality in Prague since 2004) with Office for Service of Criminal Police and Investigation at Czech Republic Police Presidium (in Czech abbreviated as “ÚSKPV PP ČR”) and other specialists at the regional and district levels.

A working team was appointed at the Ministry of Interior engaged in issues of music concerts organised by right-oriented extremists and aimed to unite interpretation and application of Section 198(a), Section 260 and Section 261 of The Criminal Act (regulating crimes of encouragement, promotion or incitement of extremist conduct) in cases of extremist music concerts. The importance of the aforementioned working team is reflected, including, without limitation, in the effort to find sufficient number of arguments for the Police necessary for successful prosecution and sentence of persons suppressing the fundamental human rights and spreading racial hate (intolerance) in relation to organising concerts of music. In the year 2007, Statement to Interpretation of Merits of Crimes committed by Right-oriented Extremists and Problems relating to their Evidence Proceedings was prepared and disclosed for the foregoing purpose.

Situace dnes

Počátkem roku 2006 se uskutečnila reorganizace Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR (ÚSKPV PP ČR). V rámci této reorganizace byla ke dni 1. února 2006 problematika pravicového a levicového extremismu, včetně metodiky, plně převedena do působnosti Odboru terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ) služby kriminální policie a vyšetřování Police ČR, který se do té doby zabýval závažnou trestnou činností s extremistickým podtextem mající organizovaný charakter, anebo mající mezinárodní prvek.

Problematiky diváckého násilí, tzv. nebezpečných sekt a nových náboženských skupin a menšin byly ponechány v působnosti Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR.

Problematika extremismu byla rovněž odpovídajícím způsobem zabezpečena v rámci služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV) jak na správách krajů PČR, tak na úrovni okresů. Celkový počet kriminalistů, zabývajících se extremismem činí 140 osob. Většina z nich i nadále souběžně plní jak úkoly specialistů zabývajících se problematikou pravicového a levicového extremismu a s tím spjatou trestnou činností, tak úkoly vyplývající z funkce styčných důstojníků pro práci s menšinami, o kterou byla rozšířena jejich pracovní náplň.

V r. 2006 probíhaly práce na novelizaci Závazného pokynu policejního prezidenta č. 100/2002 s cílem, aby novelizované znění tohoto pokynu reflektovalo nový stav na problematice extremismu. Novelizace ZP PP č. 100/2002 prozatím nebyla dokončena.

Current Situation

At the beginning of 2006, Office for Service of Criminal Police and Investigation at the Czech Republic Police Presidium (abbreviated in Czech as “ÚSKPV PP ČR”) was restructured. As at February 1, 2006, the problems of right- and left-oriented extremists, including the methodology, were transferred within the said restructuring under powers of Section for Terrorism and Extremism at Department for Detection of Organised Crime (in Czech abbreviated as “ÚOOZ”) with Office for Service of Criminal Police and Investigation at Czech Republic Police which was engaged until then in a serious criminal activity with extremist implication of the organised nature and/or possessing the international element.

The problems of an audience hate (violence, intolerance), the so-called “dangerous sects” and new religious groups and minorities were left under powers of Office for Service of the Czech Republic Criminal Police and Investigation.

The issue of extremism was also ensured in an appropriate manner within Service of Criminal Police and Investigation (in Czech abbreviated as “SKPV”) by administrations of the Czech Republic Police regions as well as at the level of districts. The aggregate number of crime investigators handling extremism is set at 140 persons. The majority of them also fulfils in parallel tasks and assignments of specialists handling the issues of right- and left-oriented extremism and crimes connected thereto as well as tasks and assignments arising from the title of liaison officers for working with minorities by which their job description was extended.

Work on amendment to Police President Binding Order No. 100/2002 was performed in the course of the year 2006 aimed to have a stipulation of the foregoing Order to be amended and a new situation in the issue of extremism reflected therein. The amendment to Police President Binding Order (in Czech abbreviated as “ZP PP”) No. 100/2002 was not finalised as yet.

Národní strategie pro práci policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám

„Plán činnosti Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám“ z roku 2002 (dále jen „Plán činnosti“), je dokument stanovující konkrétní priority činnosti Policie ČR ve vztahu k příslušníkům či komunitám menšin. Plán činnosti představuje základní strategický dokument, který policii umožňuje formulaci konkrétních cílů ve vztahu k příslušníkům menšin či minoritním komunitám, prostředků pro jejich dosahování a mechanismů monitoringu jejich úspěšnosti. Policie v daném regionu si v tomto dokumentu stanoví: cíle (např. formy spolupráce se zástupci samosprávy, státní správy, nevládními organizacemi a školami v regionu, preventivní akce; systematický monitoring struktury příslušníků či komunit národnostních menšin a cizinců v lokalitě; formy spolupráce s minoritními komunitami; strategie budování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky či komunitami národnostních a etnických menšin; policejní práce ve vztahu k cizincům atd.), konkrétní prostředky dosažení cílů, službu Policie ČR zodpovědnou v dané lokalitě za realizaci cílů a termín realizace a splnění cílů. Plánu činnosti má výrazně napomoci mechanismus styčného důstojníka pro problematiku menšin. Plán činnosti Policie ČR každoročně vyhodnocuje na krajské i centrální úrovni. Plán činnosti byl v letech 2003 a 2004 pilotně vyzkoušen ve dvou krajích ČR. Teprve od roku 2005 došlo k plošnému zavedení tohoto opatření v rámci celé ČR.

Styčný důstojník pro problematiku etnických a národnostních menšin

Mechanismus styčného důstojníka pro menšiny by měl vyvažovat represivní přístup Policie ČR v oblasti extremistické kriminality a navazovat na existující zárodky preventivních činností ve vztahu k příslušníkům či komunitám menšin. Styčný důstojník je specializovaným pracovníkem na proble-

National Strategy for Work of the Czech Republic Police in relation to National and Ethnic Minorities

“The Czech Republic Police Activity in relation to National and Ethnic Minorities” from the year 2002 (hereinafter the “Activity Plan”) is a document setting forth specified priorities of the Czech Republic Police activity in relation to members or communities of minorities. The Activity Plan represents a fundamental strategic document permitting Police to stipulate specific goals in relation to members of minorities or minority communities, means for their accomplishment and mechanisms of their success rate monitoring. Police in a given region sets out in the foregoing document: goals (e.g. forms of cooperation with representatives of self-administration, State Administration, non-governmental organisations and schools within the region, preventive actions; the members or communities national minorities and aliens structure systematic monitoring in a given location; forms of cooperation with minority communities; strategy of building confidence between the Czech Republic Police and members or communities of national and ethnic minorities; police work in relation to aliens, etc.), specific means of reaching the goals, service of the Czech Republic Police responsible in the given location for realisation of the goals, terms and fulfilment thereof. The realisation of goals contained in the Activity Plan should substantially be assisted by a mechanism of the liaison officer for the minority issues. The Czech Republic Police evaluates the Activity Plan annually at the regional as well as central levels. The Activity Plan over the course of 2003 and 2004 was subject to a pilot testing in two of the Czech Republic regions. An all-area (nation-wide) introduction of the aforesaid measure on the entire Czech Republic territory occurred not until the year 2005.

Liaison Officer for Issue of Ethnic and National Minorities

The mechanism of a liaison officer for minorities should balance out a repressive approach of the Czech Republic Police in the area of extremist crime

matiku policejní práce ve vztahu k menšinám a jeho služeb mohou využívat různé policejní složky pro řešení problémů ve své působnosti.¹⁰⁾

Pro funkci styčného důstojníka pro problematiku menšin je vyčleněn jeden pracovník z úseku boje proti extremistické kriminalitě na úrovni krajské správy Policie ČR¹¹⁾, který je pověřen realizací následujících činností:

- sestavení a realizace Plánu činnosti příslušné krajské správy Policie ČR ve vztahu k menšinám v dané lokalitě;
- systematický monitoring struktury příslušníků či komunit národnostních menšin a cizinců v lokalitě;
- pro-aktivní policejní práce ve vztahu k menšinám;
- specializace na kriminogenní potenciály menšinových komunit v regionu;
- systematická spolupráce se samosprávou, státní správou a nevládními organizacemi při řešení konkrétních problémů spojených s životem menšiny;
- systematické plnění funkce kompetentního zprostředkovatele mezi policií a minoritní komunitou;
- asistence při vyšetřování všech závažných deliktů, které jsou s životem menšinových komunit spojeny atd.

Jak bylo již výše naznačeno, ani pozice styčného důstojníka není příliš oblíbenou pozicí. Jeden ze dvou krajských specialistů na problematiku extre-

and connect to the existing seeds of preventive activities in relation to members of minority communities. The liaison officer is a specialised member of the staff trained to handle the issues of police work in relation to minorities and the services thereof may be taken advantage of by different police departments for solving problems within their powers (competence)¹⁰⁾.

One member of the staff is assigned from the section of fight against extremist criminality at the level of the Czech Republic Police¹¹⁾ regional administration in order to hold a position of the liaison officer for issues of minorities, and authorised to perform the following activities:

- compiling and realising the Activity Plan of an appropriate regional administration of the Czech Republic Police in relation to minorities on a given location;
- structures of members or national minorities members and aliens systematic monitoring in a given location;
- proactive police work in relation to minorities;
- specialisation in criminogenous potentials of minority communities in the region;
- systematic cooperation with the self-administration, State Administration and nongovernmental organisations at solving specific problems connected to the minority life;
- systematic performance of a position of the competent mediator between Police and the minority community;
- assistance in investigating all serious wrongs associated to the life of minority communities, etc.

As already indicated above, neither the position of the liaison officer is a too popular post.

10) http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cerd/6.7CERD_CZ_2.pdf

11) *O jmenování styčného důstojníka pro problematiku menšin a vyčlenění policejních pracovníků skupin rozhodují ředitelé jednotlivých krajských správ Policie ČR.*

10) http://www.vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cerd/6.7CERD_CZ_2.pdf

11) *Directors of different regional administrations of the Czech Republic Police make decision on appointment of a liaison officer for issues of minorities and on definition of police working teams.*

mismu, který se stane styčným důstojníkem, musí vykonávat nepoměrně více práce bez zásadnějšího finančního ohodnocení. V současné době již dva ze styčných důstojníků vypověděli pracovní poměr a jejich místo zůstává zatím bez náhrady.

Asistent Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených romských komunitách¹²⁾

Práce styčného důstojníka má být doplněna spoluprací s tzv. asistentem. Asistent je příslušník dané menšiny (většinou Romské), který zprostředkovává kontakt styčného důstojníka s ostatními příslušníky menšiny a naopak. Úkolem asistenta Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených romských komunitách je také Policii ČR usnadnit kontakt a komunikaci s minoritní komunitou. Funkce asistenta Policie ČR již doplňuje činnost styčných důstojníků v rizikových lokalitách v Ostravě a v Chebu¹³⁾. Díky práci tamních policejních pracovních skupin a asistentkám policie v těchto lokalitách se daří lépe vyhledávat latentní trestnou činnost v sociálně vyloučených komunitách.

Publikace Policie ČR věnované problematice extremismu

Ministerstvo vnitra zpracovalo manuál pro Policii ČR „Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti“¹⁴⁾. Jeho cílem je usnadnit policistům orientaci v soudobé extremistické scéně a pomoci jim při prevenci i stíhání trestné činnosti s extre-

12) *Návrh na zřízení funkce asistenta Policie ČR vychází ze zkušenosti francouzského policejního sboru s projektem Police de Proximité (Police de Proximité - la police plus proche de la population - policie blíže lidem).*

13) *V Ostravě je práce dvou romských asistentek zaměřena na problém lichvy, jejich práce přispívá k soudnímu stíhání tohoto trestného činu. V Chebu působí jako policejní asistentky dvě terénní sociální pracovnice, které se soustředí na problematiku dětské prostituce.*

14) *Srov. Chmelík, J.: Symbolika extremistických hnutí. Armex Praha, Praha 2000.*

One of the two regional specialists in the issue of extremism having become the liaison officers must perform a disproportionately more work without any substantial incentive remuneration. Two of the liaison officers terminated their employment by notice at present, and their positions still remain opened.

Assistant to the Czech Republic Police for Work in socially excluded Romany Communities¹²⁾

The work of the liaison officer is supposed to be amended by cooperation on the part of the so-called “Assistant”. Such Assistant is a member of the given minority (mostly Romany) mediating a contact of the liaison officer and other members of the minority and vice versa. The task of the Czech Republic Police Assistant for work in socially excluded Romany communities also is to make easier for the Czech Republic Police a contact and communication with the minority community. The position of the Czech Republic Police Assistant is already amended by activity of the liaison officers in high-risk locations in Ostrava and Cheb¹³⁾. Due to the job carried out by the police working teams there and Police Assistants in these locations it is more successful there to search for a latent criminal activity in the socially excluded communities.

Publications of the Czech Republic Police dealing with Issues of Extremism

The Ministry of Interior compiled a manual for the Czech Republic Police named “Symbols used at Present by Extremists on the Czech Republic Territory”¹⁴⁾. The aim of it is to make easier for po-

12) *Draft of establishing the Czech Republic Police Assistant ensues from the experience of French Police Department in a project named “Police de Proximité” (Police de Proximité - la police plus proche de la population – “Police closer to People”).*

13) *The work of two female Romany Assistants in Ostrava is focused on the issue of usury, and their work contributes to a judicial prosecution of the said crime. There are two female field social workers active as Police Assistants in Cheb focusing on the issue of children prostitution.*

14) *Compare Chmelík, J.: Symbolism of Extremist Movements. Armex Praha, Prague 2000.*

mistickým podtextem. Manuál je doplněn „Kalen-
dářem neonacisty“ a kartou „do kapsy“ s barevně
vyobrazenými symboly, která má napomoci každé-
mu policistovi k rychlé orientaci při vyhodnocování
závadnosti či nezavadnosti toho či onoho symbolu,
který zaeviduje při přímém výkonu služby.

5.3. Přestupky a trestná činnost policie.

Prvním kontrolním mechanismem zabránění a před-
cházení projevům diskriminujícího či rasistického
jednání u příslušníků policie ČR jsou psychologické
testy při náboru nových členů a monitoring učitelů
a psychologické testy během studia na policejních
školách. Nejzákladnějším dokumentem upravující
základní povinnosti policisty je *Etický kodex policie*
ČR, kde je formulováno následující: „Závazkem
Policie České republiky vůči společnosti je:
(...) uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé
osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kul-
turní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšino-
vých skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se
zákony.“

Pokud jde o samostatnou otázku týkající se prově-
řování a vyšetřování trestných činů a přestupků pří-
slušníků Policie ČR, řídí se toto pravidly vnitřního
a vnějšího mechanismu kontroly činnosti policie.
Podat stížnost na chování policisty lze učinit něko-
lika způsoby. Jednak lze podat stížnost nadřízenému
policisty, kterého stěžovatel viní z deliktu, nebo lze
podat trestní oznámení na Inspekci ministra vnitra
nebo přímo státnímu zastupitelství. K vyřízení stíž-
nosti na policistu, pokud jde o jednání charakteru
porušení služební kázně, slušného či etického jed-
nání, jsou příslušné skupiny (odborné) vnitřní kon-
troly jednotlivých útvarů. K prověřování trestných
činů policistů je příslušná Inspekce ministra vnitra
a k jejich vyšetřování je pak příslušné státní zasu-
pitelství. Tyto mechanismy se uplatní bez ohledu na
to, zda je policista viněn z jednání, které mělo raso-
vý podtext či nikoliv.

lice officers to get oriented on the present-day ex-
tremist scene and help them at prevention as well
as prosecution of crimes with extremist implication.
The foregoing manual is amended by “Diary of
Neo-Nazi” and “Pocket Card” containing symbols
in colour which should help each police officer to
get oriented quickly at evaluating harmfulness or
non-harmfulness of this or that symbol the record of
which he makes on the occasion of a direct service
performance.

5.3. Police Infractions and Criminal Activity

The initial controlling mechanism in avoidance and
prevention of manifestations of a discriminating or
racist acting (behaviour) by members of the Czech
Republic Police are psychological tests taken at re-
cruitment of new members and teachers monitoring
as well as the psychological tests undertaken over
the course of studies at police schools. The most
fundamental document regulating the basic duties
of a police officer is *Czech Republic Police Codex
of Ethics* in which the following is stipulated: “The
obligation of the Czech Republic Police towards the
society is: (...) to apply an equal and correct attitude
to any person regardless, all this in compliance with
respecting diversities in culture and value of mem-
bers of the minority groups at all places where no
conflict with laws occurs.”

As far as a separate issue concerning examination
and investigation of criminal and acts and infrac-
tions by the Czech Republic Police members, it
is governed by rules of the internal and external
mechanism of the Police activity control. A com-
plaint of behaviour by a police officer may be filed
in several ways. The complaint may be filed with
a supervisor of the police officer concerned which
a complainant blames of a wrong, or criminal no-
tice may be filed with Inspection of the Ministry of
Interior or directly with the Prosecuting Attorney’s
Office. Groups (departments) of the internal control
at different sections are competent to handle such
complaint against a police officer, should it concern
an acting of the nature of breaching the staff disci-
pline, correct or ethic behaviour. Inspection of the
Minister of Interior is competent to verify crimes

V roce 2004 bylo podáno celkem 7 podnětů na rasistické či jiné extremistické jednání příslušníků policie, z toho bylo jedno trestní oznámení a 6 stížností. Stíhán a obžalován byl jeden policista, a to pro trestný čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení (§198 trestního zákona). Údaje z posledních let bohužel nebyly v době zpracovávání této publikace k dispozici.

committed by police officers and the Prosecuting Attorney's Office then is in charge of the investigation. Such mechanisms shall be applied notwithstanding whether the police officer is blamed from a behaviour having a racial implication or not.

There were 7 inputs in total filed in 2004 on racist or other extremist acting by the Police members, therefrom one was a criminal notice and six were complaints. One police officer was prosecuted and charged of crime of defamation of nation, ethnic group, race and belief (Section 198 of The Criminal Act). Unfortunately, no data from recent years was available at the time of preparing this publication.

Tabulka: trestná činnost (hate crime) příslušníků Policie ČR (pouze evidentní skutkové podstaty)¹⁵⁾

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci § 196	1	0	2	0	0	1	0	0	0
Hanobení národa, rasy a přesvědčení § 198	0	0	0	1	0	1	2	0	1
Podněcování k národnostní a rasové nenávisti § 198a	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod občanů §§ 260, 261	0	0	0	0	0	1	0	0	0

15) *Vyjádření České republiky k některým doporučením Výboru proti mučení – kontrolního orgánu Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. DOSTUPNO NA: http://vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cat/3CAT_vyjadreni_k_ZavDoporu_cz_3.pdf*

Table: Hate Crimes by Members of the Czech Republic Police (evident merits only)¹⁵⁾

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Violence against a group of persons and individual - Section 196	1	0	2	0	0	1	0	0	0
Defamation of nation, race and belief - Section 198	0	0	0	1	0	1	2	0	1
Incitement of national (minority) and racial hatred - Section 198(a)	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Supporting and promoting a movement directing to suppression of rights and freedoms of fellow citizens - Section 260 and Section 261	0	0	0	0	0	1	0	0	0

15) *Statement of the Czech Republic to some of the recommendations made by Committee against Torture – a controlling body of Treaty against Torture and other Cruel, Nonhuman or Humiliating Treatment or Punishment. AVAILABLE AT: http://vlada.cz/assets/cs/rvk/rlp/dokumenty/mezinarodni_umluvy/cat/3CAT_vyjadreni_k_ZavDoporu_cz_3.pdf*

6. Česká právní úprava ve vztahu k hate crime

6. Czech Legal Regulation in relation to a Hate Crime

6.1. Legislativní vývoj právní úpravy hate crime

Legislativní vývoj lze charakterizovat postupným rozšiřováním množiny skutkových podstat trestných činů hate crime a zpříšňováním trestních sazeb za tyto trestné činy. Současně lze pozorovat poměrně silný vliv zahraničních právních řádů na domácí právní úpravu. Rysy dosavadního právního vývoje pak lze kontinuálně pozorovat na legislativních přípravách nového trestního kodexu.

Současná právní úprava trestných činů hate crime je obsažena v zákoně č. 140/1961 Sb., trestní zákon ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“ nebo „tr. zák.“).

Zákonem č. 175/1990 Sb., kterým došlo ke změně a doplnění trestního zákona byla do právního řádu vnesena skutková podstata trestného činu násilí proti skupině obyvatel nebo jednotlivci dle současně platného § 196 odst. 2. Zákonem č. 152/1995 Sb. kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon došlo jednak ke zpřísnění trestního postihu skutkových podstat dle § 198 a 198a (hanobení a podněcování k nenávisti), současně došlo k zavedení nových kvalifikovaných podstat k trestným činům vraždy, ublížení na zdraví a vydirání (to znamená, že nově jsou tyto trestné činy postihovány přísněji pokud jsou na jiném spáchány pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání).

Zákon č. 405/2000 Sb. v ustanovení § 198a odst. 1 TZ nově stanovil vedle podněcování k nenávisti k některému národu a rase i podněcování k nenávisti z důvodů náboženství a třídy. Zákon současně reagoval na nové znění § 260, kdy bylo nálezem Ústavního soudu vypuštěno z § 260 TZ slovo fa-

6.1. Hate Crime Legal Regulation Legislative Development

The legislative development may be characterised by gradual extension of a set of merits of hate crimes and making duration of sentences for such criminal acts stricter. A quite strong influence of international legal orders on the local legal regulations may also be observed at the same time. Characteristics of the legal development then may continually be observed at legislative preparations of a new criminal codex.

The current legal regulation of hate crimes is contained in Act No. 140/1961 Coll., The Criminal Act, as amended (hereinafter “CA” or the “CrimAct”).

Act No. 175/1990 Coll. by which a change and amendment to the CrimAct was executed, a merit of the hate crime against a group of persons or individual was introduced to the legal order pursuant to Section 196(2) currently in force. Act No. 152/1995 Coll. by which Act No. 140/1961 Coll., The Criminal Act, is changed and amended, resulted in making a criminal punishment of the merits pursuant to Section 198 and Section 198(a) (defamation and incitement of hate) stricter and, at the same time, introduction of new qualified merits of a crime of murder, grievous bodily harm and extortion occurred (meaning that such crimes are newly punished in a stricter manner if committed to another person due to such other person’s race, nationality, political belief, religion or because of no religion at all).

Act No. 405/2000 Coll. newly set forth in a provision of Section 198(a1) of the CrimAct next to a defamation of hate to any of the nations (ethnics) and race and defamation of hate due to religion and class. The Act also reacted on a new wording in Section 260 where by means of an award of the Constitutional Court the word “Fascism” was deleted from Section 260 of the CrimAct. The Constitutional Court admitted to make this step due to five tens of years fol-

šizmus. Ústavní soud k tomuto kroku přistoupil proto, že pět desetiletí po skončení války není pojem fašismus stejně srozumitelný, aby jej bylo možno považovat za srozumitelný a instruktivní příklad. Na to pak bylo reagováno novým zněním § 261. Za § 260 byl vložen nový § 261a postihující zpochybňování a popírání genocidia v platném znění. K trestněprávnímu postihu revizionismu došlo v devadesátých letech v řadě evropských zemí. Návrh zákona vycházel ze zkušeností zemí jako je Belgie, Francie, Lucembursko, Rakousko, SRN, Španělsko a Švýcarsko a zahrnoval do této kategorie i popírání, zpochybňování či bagatelizaci analogických zločinů z období komunistické totality. Zákon č. 134/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon došlo k implementaci SMĚRNICE RADY 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se provádí zásada rovného zacházení mezi osobami bez ohledu na jejich rasový nebo etnický původ. Účelem této směrnice bylo zakázat v celém Společenství jakoukoliv přímou nebo nepřímou diskriminaci založenou na rasovém nebo etnickém původu. Implementace byla provedena tím způsobem, že skutkové podstaty hate crime byly rozšířeny o dovětek „příslušnost k etnické skupině“.

Návrh nového trestního zákona předpokládá zpřísnění trestního postihu mnohých trestných činů. Např. rasově motivovaná vražda by měla být trestána trestem odnětí svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem. Návrh nového trestního zákona předpokládá některé nové skutkové podstaty které lze podřadit pod kategorii hate crime:

§ 330

Potlačování práv z důvodu rasové, etnické nebo jiné příslušnosti

(1) Kdo při prodeji výrobků, poskytování služeb nebo jiné podnikatelské činnosti odmítne prodej výrobku, poskytnutí služby nebo provedení jiného úkonu jinému pro jeho skutečnou nebo domnělou příslušnost k určité národnosti, rase nebo etnické skupině, politické přesvědčení, vyznání nebo pro-

lowing the Second World War the term “Fascism” is no longer comprehensible to the same extent in order to have it deemed a comprehensible and instructive example. This was reacted on by a new stipulation of Section 261. Section 260 is followed by new Section 261(a) punishing casting doubts on and denying genocides, as amended. Revisionism was criminally punished in a number of European countries in the 90s. A draft of the Act was ensued from the experiences gained by countries such as Belgium, France, Luxembourg, Austria, Federal Republic of Germany, Spain and Switzerland, and this category was included also a denial, casting doubts or belittlement of analogous crimes from the era of communist totality. **Act No. 134/2002 Coll.** by which Act No. 140/1961 Coll., The Criminal Act, is changed; the implementation of European Community COUNCIL GUIDELINE (DIRECTIVE) No. 2000/43/ES of June 29, 2000 by which the principle of equal treatment of persons is realised notwithstanding their racial or ethnic origin. The purpose of this Guideline was to prohibit all over the entire European Community any direct or indirect discrimination based on racial or ethnic origin. The implementation was carried out in a way that the hate crime merits were extended by the following rider: “belonging to an ethnic group”.

Draft of a new Criminal Act assumes making stricter the criminal punishment of a number of crimes. E.g. a racially motivated murder should be punished by imprisonment for fifteen to twenty years or by extraordinary sentence. The new Criminal Act draft assumes certain new merits being included in the hate crime category as its subcategory, i.e.:

Section 330

Suppression of Rights due to Racial, Ethnic or Other Nationality

(1) Whoever at selling products, providing services or other business conduct refuses the sale of a product, provision of a service or execution of other act to another person due to such person's actual or alleged belonging to a certain ethnic, race or national group, political belief, religion or because such person actually or allegedly is nondenominational, such person shall be subject to a punishment by im-

to, že je skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) jako člen organizované skupiny, nebo
- b) opětovně.

§ 376

Apartheid a diskriminace skupiny lidí

(1) Kdo uplatňuje apartheid nebo rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní segregaci nebo jinou podobnou diskriminaci skupiny lidí, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) uvrhne-li činem uvedeným v odstavci 1 takovou skupinu lidí do těžkých životních podmínek, nebo
- b) vystaví-li takovým činem takovou skupinu lidí nelidskému nebo ponižujícímu zacházení.

(3) Příprava je trestná.

6.2. Platná právní úprava

Základní systematika platného českého trestního kodexu (zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů) vychází z členění hlav kodexu podle objektů právem chráněných zájmů (např. zdraví, svoboda). V každé jednotlivé části trestního zákona jsou tak systematicky soustředěny skutkové podstaty trestných činů, které postihují obdobný právem chráněný zájem. Z této systematiky je nutné vycházet i při popisu platné právní úpravy hate crime.

Pro charakteristiku trestných činů hate crime je specifické definování speciálních subjektů jednak na straně pachatelů trestných činů, jednak na straně

prisonerem for up to one year, or by prohibition of the business conduct.

(2) The perpetrator shall be punished by imprisonment for up to three years, should it commit any of the acts specified in section 1 above

- a) as a member of the organised group, or
- b) repetitively.

Section 376

Apartheid and Discrimination of a Group of People

(1) Whoever applies apartheid or racial, ethnic, national, religious or social segregation or any other similar discrimination of a group of people, such person shall be subject to punishment by imprisonment for five to twelve years.

(2) The imprisonment for ten up to twenty years or extraordinary sentence shall be imposed on a perpetrator, if

- a) such group of people is put to live under difficult living conditions as a result of an act set forth in section 1 above, or
- b) such group of people is exposed to inhuman (brutal) or humiliating treatment as a result of such act.

(3) The preparation is punishable.

6.2 Legal Regulation in Force

The fundamental systematics of the Czech Criminal Codex in force (Act No. 140/1961 Coll., The Criminal Act, as amended) ensues from structure of the Codex heads according to interests of objects protected by law (e.g. health, freedom). The merits of crimes punishing an interest similar to the one protected by law are systematically concentrated in each single part of The Criminal Act. It is necessary to follow from the aforementioned systematics also at description of the hate crime legal regulation in force.

Defining special entities on the part of a perpetrator of crimes as well as on the part of victims of such crimes (compare Section 196(2); Section 198(a1) – Victims; Section 198(a3b)); Section 260 and Sec-

obětí těchto trestných činů (srov. § 196 odst. 2, § 198a odst. 1 – oběti; § 198a odst. 3 písm. b, §260, § 261 – pachatelé).

Trestné činy hate crime charakterizují také trestním zákonem specifikované zvláštní formy násilí (např. násilí na věci). K tomuto násilí pak dochází z důvodu specifické pohnutky k jednání, jíž je nenávisť nebo zášť pociťovaná z důvodu politického přesvědčení, národnosti, příslušnosti k etnické skupině, ras, vyznání nebo proto, že je objekt útoku bez vyzvání.

I.

Hlava V trestního kodexu – trestné činy hrubě narušující občanské soužití

Skutkové podstaty

Hlava V trestního zákona má povahu sběrné skupiny ustanovení, protože v této hlavě soustředěné skutkové podstaty trestných činů mají různorodou povahu (od pomluvy, přes týrání zvířat až po rasisticky motivovanou trestnou činnost). Nelze tak v této hlavě stanovit společný objekt, tzn. definovat společný právem chráněný zájem. Pro trestné činy soustředěné v této hlavě je společná **ochrana nerušeného občanského soužití**.

Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci **§ 196**

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

tion 261 – Perpetrators) is specific for the nature of hate crimes.

Specified special forms of violence (e.g. violence to an object) are characterised also by the CrimAct. Such violence occurs due to a reason of specific inducement for acting of which a hate or resentment is felt as a result of political belief, nationality, belonging to an ethnic group, race, belief or an object subject to attack being nondenominational.

I.

Head V of The Criminal Act – Crimes grossly Disturbing Enjoyment and Peace Merits

Head V of the CrimAct is of the nature of a collective group of provisions due to this Head containing merits of crimes of different nature (from a libel over torture of animals up to racially motivated crimes). It is then impossible to set a mutual object, i.e. define an interest mutually protected by law. The crimes concentrated in this Head are subject to the mutual **protection of a peaceful and undisturbed social cohesion**.

Violence against a Group of Persons and Individual **Section 196**

(1) Whoever threatens a group of persons by homicide, damage to the health or cause of damage to a great extent, such person shall be punished by imprisonment for up to one year.

(2) Whoever applies violence against a group of persons or individual, or threatens them by homicide, damage to the health or cause of damage to a great extent due to such persons' political belief, nationality, belonging to an ethnic group, race, belief or because such persons are nondenominational, such person shall be punished by imprisonment for six months to three years.

(3) The same as indicated in section 2 shall be applied as a punishment to a person conspiring or forming a mob for committing such an act.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání takového činu.

Z hlediska hate crime je významné ustanovení § 196 odst. 2 TZ. Oproti ustanovení § 196 odst. 1 je ustanovením § 196 odst. 2 postihováno nejen vyhrožování, ale i násilí. Násilím se v tomto konkrétním případě myslí fyzický útok na tělesnou bezpečnost osoby nebo věc. Může tak jednak jít o použití fyzické síly proti člověku, které však nemusí mít za následek ublížení na zdraví (§ 221 a § 222 TZ), může se však jednat také o násilí spočívající v útoku na věc, např. vytlučení oken, poškození automobilu atp. Pro postup dle § 196 odst. 2 je však významná především pohnutka spočívající v nenávisti nebo zášti vůči skupině obyvatelů nebo jednotlivci pro jejich politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto že jsou bez vyznání.

Skupinou obyvatel ve smyslu § 196 odst. 2 je skupina nejméně tří lidí, která je blíže určena jejich politickým přesvědčením, národností, příslušností k etnické skupině atp.

§ 198

Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení

(1) Kdo veřejně hanobí

- a) některý národ, jeho jazyk, některou etnickou skupinu nebo rasu, nebo*
- b) skupinu obyvatelů republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání,*

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami.

From the hate crime point of view, the provision of Section 196(2) of the CrimAct is important. To the contrary of the provision of Section 196(1), the provision of Section 196(2) punishes not only an act of threatening but also act of violence. The violence in this specific case is understood to mean a physical attack on the physical safety of a person or object¹⁶⁾. It may so concern either application of a physical strength against a human being which, however, does not have to result in damage to the health (Section 221 and Section 222 of the CrimAct), but it may also concern a violence resting in the attack on an object, e.g. breaking windows, damage to an automobile, etc. At the procedure pursuant to Section 196(2), the inducement is primarily important resting in a hate or resentment towards a group of persons or individual due to their political belief, nationality, belonging to an ethnic group, race, belief or because they are nondenominational.

The group of persons by virtue of Section 196(2) is a group of three persons in minimum which is specified by such persons' political belief, nationality, belonging to an ethnic group, etc.

Section 198

Defamation of Nation, Ethnic Group, Race and Belief

(1) Whoever defames at the public

- a) any of the nations, its language, certain ethnic group or race, or*
- b) a group of fellow citizens of the Czech Republic due to their political belief, religion or because they are denominational,*

such person shall be punished by imprisonment for up to two years.

(2) A perpetrator shall be punished by imprisonment for up to three years should it commit any of the crimes set out in section 1 above together with at least two other persons

---

¹⁶⁾ Šámal, P. a kol. *The Criminal Act – Commentary, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1185.*

Hanobním se ve smyslu výše uvedené skutkové podstaty myslí subjektivní, hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevážení některého národa, jeho jazyka, některé etnické skupiny nebo rasy, anebo skupiny obyvatel republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání, anebo proto že jsou bez vyznání; spadá sem i nadávka.

Urážlivost projevu vychází buď z obsahu a způsobu jeho přednesu nebo ze způsobu jeho provedení. Samotný národ je chráněn bez vázanosti na určitý okruh osob, přičemž ustanovením § 198 TZ je chráněn každý národ, jazyk, etnická skupina nebo rasa bez ohledu na to, zda příslušníci dotčeného národa a rasy žijí na území republiky. Právní řád současně upravuje korespondující přestupek jímž je přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c), d), e) přestupkového zákona (zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích).

Výše uvedenou skutkovou podstatou je chráněna též skupina obyvatel – tj. nejméně tři lidé, přičemž musí jít o skupinu obyvatel, kteří mají trvalý pobyt na území republiky; nevyžaduje se, aby šlo o státní občany ČR.

Příklady z judikatury:

- hanobením národa je hanobení i jeho řeči (R 1629/1994)
- výrok proti kultuře národa směřuje i proti národu samému (R 1728/1994)
- hanobení – každé úmyslné snižování vážnosti (tzn. v jakékoli formě, výslovně i zahaleně, i nadávka) – R 2936/1927
- úmysl pachatele směřuje k hanobení

Vztah k jiným skutkovým podstatám:

- jednočinný souběh s tr. činem násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (§ 196) není vyloučen

Defamation by virtue of the aforementioned merit is understood to mean a subjective, grossly insulting manifestation directing to a gross belittling of any of the nations, its language, certain ethnic group or race, and/or a group of persons due to such persons' political belief, religion and/or because they are nondenominational; also name-calling (abusive language) belong there.

The nature of a manifestation ensues either from the content and manner of its presentation or from the manner of its execution. The nation itself is protected without any bound to a certain circle of persons provided that the provision of Section 198 of the CrimAct protects each nation, language, ethnic group or race notwithstanding whether members of the affected nations and race live on the Czech Republic territory or not. The legal order regulates at the same time a corresponding infraction by which is the one against social cohesion pursuant to Section 49(1c), Section 49(1d) and Section 49(1e) of The Administrative Infractions Act (Act No. 200/1990 Coll., on Infractions).

Also a group of persons – i.e. at least three individuals, are protected by the aforesaid merit provided that such group of persons must comprise persons having their permanent residence address on the Czech Republic territory; nevertheless, it is not required from them being the Czech Republic citizens.

Judicature examples:

- Defamation of a nation is defamation of its language as well (R 1629/1994)
- Statement against culture of a nation is directed also against the nation itself (R 1728/1994)
- Defamation – each seriousness wilful downgrading (i.e. in any form whatsoever, explicitly or enveloped, names-calling, abusive language, incl.) – R 2936/1927
- Intention of a perpetrator directs to defamation

Relation to other facts of crime:

- The joinder of a crime of violence against a group of persons and individual (Section 196) is not out of the question

- vždy je nutné zkoumat vztah k § 260 nebo § 261 jako těžšímu trestnému činu

§ 198a

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

(1) *Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, etnické skupině, rase, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.*

(2) *Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1.*

(3) *Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,*

- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo*
- b) *účastní-li se aktivně činnosti skupin, organizací nebo sdružení, které hlásají diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou nebo náboženskou nenávist.*

Podle tohoto ustanovení je trestné veřejné podněcování

- k nenávisti k některému národu, etnické skupině, rase, náboženství, třídě nebo jiné skupině
- k omezování práv a svobod jejich příslušníků

Podněcování se tu myslí projev, kterým pachatel zamýšlí vzbudit u jiných osob nenávist k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob anebo vyvolat jednání dalších osob vedoucí k omezování práv a svobod jejich příslušníků.¹⁶⁾

16) Šámal, P. a kol. *Trestní zákon - komentář*, 6. vydání, C.H.Beck Praha 2006, str. 1185

- It is always necessary to examine a relation to Section 260 or Section 261 as a more serious criminal act

Section 198(a)

Incitement of Racial Hatred towards a Group of Persons or Limitation of their Rights and Freedoms

(1) *Whoever incites at the public to hatred towards any nation, ethnic group, race, religion, class of other group of persons, or to a limitation of rights and freedoms of their members, such person shall be punished by imprisonment up to two years.*

(2) *The same shall be applied as a punishment to a person conspiring or forming a mob for committing any of the acts referred to in section 1 above.*

(3) *A perpetrator shall be punished by imprisonment for up to three years should it*

- a) *commit any of the crimes set out in section 1 above by means of a print, film (movie), radio, television, including the publicly accessible computer network or in any other similar manner; or if*
- b) *actively participates in an activity of groups, organisations or associations manifesting discrimination, violence or racial, ethnic or religious intolerance (hate).*

The public incitement pursuant to this provision is punishable if made in order to

- hate any nation, ethnic group, race, religion, class or any other group;
- limit rights and freedoms of such group's members.

Incitement is understood to mean here a manifestation through which a perpetrator intends to incite the public hatred (hate) towards any of the nations, race, ethnic group, religion, class or another group of persons and/or incite acting by other persons leading to limitation of rights and freedoms of their members¹⁷⁾.

17) Šámal, P. a kol. *The Criminal Act - Commentary*, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1193.

Na formě projevu nezáleží (ústní forma, písemná forma, zveřejnění na internetu), může se stát přímo, nepřímou i skrytě (např. ironizováním na účet skupiny osob). Trestný čin je dokonán již projevem, jehož obsahem je podněcování – k vyvolání nenávisť nemusí dojít. Podněcování je širší než návod, nemusí být adresováno určitému adresátu

Výše uvedená skutková podstata chrání i tzv. „**jinou skupinu osob**“. Tou se myslí skupina lidí, která je spojena sociálními vztahy, od příslušnosti k širší rodině po příslušnost k fotbalovému klubu (na rozdíl od skupiny obyvatel v § 196 odst. 2 TZ).

Ochrana je poskytována všem skupinám, přičemž u každé takové skupiny musí být zjištěno¹⁷⁾:

- určitý člověk má něco společného s řadou druhých lidí
- tato skutečnost ovlivňuje jeho jednání vůči nim jako příslušníkům takové skupiny
- odlišuje ho od všech dalších lidí

V § 198a odstavci 3 písm. a) TZ je pak stanovena nová okolnost odůvodňující použití vyšší trestní sazby, pokud pachatel spáchá trestný čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

V § 198a odstavci 3 písm. b) je netypicky vyjádřena (tzn. není pro ni vyhrazeno samostatné ustanovení) **samostatná skutková podstata**. Podle této skutkové podstaty je pachatel trestný, „*účastní-li se aktivně činnosti skupin, organizací nebo sdružení, které hlásají diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou nebo náboženskou nenávisť*“

Aktivní účast se tu myslí se jí kvalifikovaný podíl na činnosti takové skupiny; nestačí pouhým projevováním sympatií k takové skupině nebo formální členství v ní.

17) Šámal, P. a kol. *Trestní zákon - komentář, 6. vydání, C.H.Beck Praha 2006, str. 1193*

The form of a manifestation is irrelevant (oral form, written form, disclosure on Internet) and may stand directly, indirectly or secretly (e.g. being ironical about a group of persons). The criminal act is committed already by manifestation the content of which is an incitement – the incitement of hate does not have to be realised. The incitement is broader than instructions and does not have to be addressed to a certain addressee.

The aforesaid merit also protects the so-called “**other group of persons**”. Such group is understood to be a group of persons connected through social relations, starting with a relationship to a broader family and ending with membership in a soccer club (to the contrary of the group of persons referred to in Section 196(2) of the CrimAct).

The protection is granted to all groups provided that at each such group it must be ensured the following¹⁸⁾:

- certain person has something to do with a number of other persons;
- such facts influence its acting towards them as members of such group;
- it makes it different from all other persons.

In Section 198(a3)(a) of the Crime Act then a new circumstance is set out justifying the application of a higher duration of sentence should a perpetrator commit a crime by print, film (movie), radio, television, including publicly accessible computer network or in any similar effective manner.

In Section 198(a3(b)) separate facts of crime is atypically expressed. Based on such separate merit (facts), a perpetrator is punishable “*if it actively participates in an activity of groups, organisations or associations manifesting discrimination, violence or ethnic or religious hatred (hate).*”

Active participation is understood to mean herein a qualified share thereof in an activity of such group; only showing sympathy with such group or the formal membership therein is not sufficient enough.

18) Šámal, P. a kol. *The Criminal Act - Commentary, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1192.*

Z hlediska různé organizovanosti skutková podstata rozlišuje níže uvedené subjekty, které teorie¹⁸⁾ definuje následovně:

skupina – nahodile vzniklé seskupení nejméně třech lidí, které nemá stálou organizační strukturu, nemusí mít delší trvání, přičemž je však spojeno svým cílem hlásat diskriminaci, násilí, rasovou nebo etnickou nenávisť

Organizací – společenství nejméně tří osob s vytvořenou organizační strukturou, v němž je prováděna určitá dělba úkolů mezi jednotlivé členy

Sdružení – specifické formy organizace v podobě spolků, společností, svazů

Diskriminací, které hlásají výše uvedené uskupení, se myslí jakékoli omezování člověka v užívání nebo ve výkonu jeho základních lidských práv a svobod (nerespektování zásady rovných práv).

Násilím se zde rozumí použití fyzické síly vůči jinému člověku, konkrétně se v této skutkové podstatě jako prostředek řešení konfliktů ve společnosti vyplývající ze sociálního původu, pohlaví, politického přesvědčení atp.¹⁹⁾

Vztah k jiným skutkový podstatám:

vždy je třeba zkoumat vztah k § 260 a 261, tyto skutkové podstaty fakticky konzumují trestný čin podle § 198a

Hlava VII. Trestního kodexu - Trestné činy proti životu a zdraví Skutkové podstaty

V hlavě VII. Trestního zákona jsou soustředěny skutkové podstaty trestných činů, jejichž společným znakem je ochrana života a zdraví lidského individua. Z typologie trestných činů, jejímž hlediskem je

18) Šámal, P. a kol. *Trestní zákon - komentář*, 6. vydání, C.H.Beck Praha 2006, str. 1192

19) Šámal, P. a kol. *Trestní zákon - komentář*, 6. vydání, C.H.Beck Praha 2006, str. 1195

From the view of various levels of an ordered manner, the facts of crime distinguished between persons are defined in the theory¹⁹⁾ as follows:

Group – a randomly formed cluster of at least three persons of an indefinite organisational structure which does not have to last a longer period of time provided, however, united by aim of manifesting discrimination, violence, racial and ethnic hate (intolerance).

Organisation – a cluster of at least three persons with a formed organisational structure in which certain division of tasks among different members occurs.

Association – specific forms of organisations in the form of clubs, companies or trade unions.

Discriminations manifested by the aforementioned clusters is understood to mean any limitation of a human being in use or exercise of its fundamental human rights and freedoms (a lack of respect for the principle of equal rights).

Violence is understood to mean herein the application of a physical strength against another human being, particularly in these facts of crime as an instrument of solving conflicts within the society ensuing from a social origin, sex, political belief, etc.²⁰⁾

Relation to other facts of crime:

- it is always necessary to examine a nexus to Section 260 and Section 261; such facts of crime in fact consume a criminal act pursuant to Section 198(a).

Head VII of The Criminal Act – Crimes against Life and Limb Facts of Crime

The facts of crime are concentrated in Head VII of the CrimAct the common characteristic feature of which is a protection of life and limb of a human individual. Based on typology of crimes the view of which is the so-called “hate crime”, three

19) Šámal, P. a kol. *The Criminal Act - Commentary*, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1195.

20) Šámal, P. a kol. *The Criminal Act - Commentary*, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1196.

tzv. hate crime jsou významné 3 skutkové podstaty a to kvalifikovaná skutková podstata trestného činu vraždy, kvalifikovaná podstata trestného činu ublížení na zdraví a kvalifikovaná podstata trestného činu těžkého ublížení na zdraví.

§ 219 Vražda

(1) *Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.*

(2) *Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1*

- a. *na dvou nebo více osobách,*
- b. *zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,*
- c. *opětovně,*
- d. *na těhotné ženě,*
- e. *na osobě mladší než patnáct let,*
- f. *na veřejném činiteli při výkonu nebo pro výkon jeho pravomoci,*
- g. *na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo*
- h. *v úmyslu získat majetkový prospěch nebo v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin, anebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky.*

Vražda pro rasu, příslušnost k etnické skupině atp. - § 219 odst. 1, 2 písm. g)

Jednání pachatele spočívá v usmrcení člověka, kterým se rozumí jakékoli zbavení života živého člověka. Usmrcení lze přitom spáchat jak konáním, tak i opomenutím takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých poměrů povinen (zvláštní povinnost konat – např. povinnost lékaře

facts of crime are important, i.e. the qualified facts of crime of a murder, qualified facts of crime of a bodily harm and qualified facts crime of a grievous bodily harm.

Section 219 Murder

(1) *Whoever wilfully causes a death to another person shall be punished by imprisonment for ten to fifteen years.*

(2) *The imprisonment for twelve to fifteen years or an extraordinary sentence shall be imposed on a perpetrator should it commit any of the crimes set forth in section 1 above*

- a. *against two or more persons;*
- b. *in especially brutal or agonising manner;*
- c. *repetitively;*
- d. *against a pregnant female;*
- e. *against a person younger than fifteen years of age;*
- f. *against a public official or for exercising its powers;*
- g. *against another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion, or because such person is nondenominational, or*
- h. *with the intention to obtain a material benefit or with the intention to cover another crime or make easier to commit another one, and/or based on other especially infamous motive.*

Murder due to race, belonging to an ethnic group, etc. - Section 219(1) and Section 219(2g)

Acting by a perpetrator rests in killing a human being which is understood to mean any taking life of a living human being. Killing may be committed by acting as well as neglecting such acting to which a perpetrator is obliged depending on circumstances and its situation (special duty to act – e.g. duty of a medical doctor to give a medication provided that the doctor wilfully fails to comply with such duty). As regards Section 219(1) and Section 219(2g), the

podat lék, přičemž lékař tuto povinnost úmyslně nesplní). U § 219 odst. 1, 2 písm. g) zde pachatel jedná v přímém úmyslu z rasové, popř. etnické pohnutky, avšak následek (smrt) zde může být způsoben v eventuálním úmyslu (postačí srozumění s tímto následkem).

Ublížení na zdraví § 221

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a. spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti,*
- b. spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo*
- c. způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.*

3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Nenávistně motivované ublížení na zdraví - § 221 odst. 1, 2 písm. b)

Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví a spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, bude potrestán trestem odnětí svobody na jeden rok až pět let.

Trestní zákon zná i nedbalostní ublížení na zdraví, u trestných činů hate crime může ale vzhledem ke specifické pohnutce docházet pouze k úmyslným trestným činům. Úmysl pachatele musí směřovat ke

perpetrator there acts with a direct intention based on a racial or ethnic motive but a result (death) may be caused there based on a contingent intention (comprehension of such consequence is sufficient enough).

Section 221

Bodily Harm

(1) Whoever wilfully causes a bodily harm shall be punished by imprisonment for up to two years.

2) The imprisonment for one to five years shall be imposed on a perpetrator

- a. should it commit any of the crimes set forth in section 1 above against a witness, certified specialist or interpreter due to their duty;*
- b. should it commit such crime against another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because such person is nondenominational, or*
- c. it causes an aggravated bodily harm as a result of such crime*

3) The imprisonment for three to eight years shall be imposed on a perpetrator should it cause death by any of the crimes set forth in section 1 above.

Hate-motivated bodily harm - Section 221(1) and Section 221(2b)

Whoever wilfully causes a bodily harm and commits such crime against another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because such person is non-denominational, shall be punished by imprisonment for one to five years.

The CrimAct recognizes also a negligent bodily harm, nevertheless, with respect to a specific motive, only wilful crimes can be committed in case of the hate crimes. The intention of a perpetrator must be directed to causing a consequence of the bodily harm, only wilful acting on the part of the perpetrator is not sufficient enough. In order to classify an act being the crime pursuant to Section 221(1) and Section 221(2b) of the CrimAct, it is necessary to

způsobení následku ublížení na zdraví, nestačí pouhé úmyslné jednání pachatele. Pro trestnost činu dle § 221 odst. 1, 2 písm. b) TZ je nezbytné prokázání specifické pohnutky, tzn. jednání z důvodu nenávisťi (zášti) pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání. Rozdíl mezi ublížením na zdraví a těžkou újmou na zdraví srov. níže.

§ 222

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a. spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti, nebo

b. spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

Nenávistně motivované těžké ublížení na zdraví - § 222 odst. 1, 2 písm. b)

Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví a spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, bude potrestán trestem odnětí svobody na tři léta až deset let.

Úmysl pachatele musí vést ke způsobení těžkého ublížení na zdraví (přičemž stačí, že pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit tento těžší následek a být s tímto následkem srozuměn - tzv. úmysl eventuelní). V praxi se vyskytují sporné pří-

prove a specific inducement (motive), i.e. acting for a reason of hatred (hate, resentment) due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because being nondenominational. Proving the specific inducement (motive) pursuant to the CrimAct, i.e. acting for a reason of hatred (hate, resentment) due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because being nondenominational. For a difference between the bodily harm and grievous bodily harm follow a comparison provided below.

Section 222

(1) Whoever wilfully causes a grievous bodily harm to another person shall be punished by imprisonment for two to eight years.

2) The imprisonment for three to ten years shall be imposed on a perpetrator

a. should it commit any of the crimes set forth in section 1 above against a witness, certified specialist or interpreter due to their duty;

b. should it commit such crime against another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because such person is nondenominational.

3) The imprisonment for ten to fifteen years or an extraordinary sentence shall be imposed on a perpetrator should it cause death by any of the crimes set forth in section 1 or section 2 above.

Hate-motivated grievous bodily harm - Section 222(1, and Section 222(2b)

Whoever wilfully causes a grievous bodily harm and commits such crime against another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because such person is nondenominational, shall be punished by imprisonment for three to ten years.

The intention of a perpetrator must lead to causing a grievous bodily harm (provided it is sufficient enough if the perpetrator has knowledge of its acting be possibly causing such more serious consequence and it is aware of such consequence – the so-called “contingent intention”). Disputable cases

pady mezi těžkým úmyslným ublížením na zdraví s následkem smrti a vraždou. Rozdíl mezi ublížením na zdraví a těžkou újmou na zdraví záleží v tom, že při těžké újmě na zdraví se musí jednat o vážnou poruchu zdraví (např. zmražení, ochromení údu, zohyzdění, delší dobu trvající porucha zdraví, ale i mučivě útrapy – viz. § 89 odst. 7 TZ). Soudní praxe pracuje s vžitou hranicí asi 6 týdnů trvající vážné poruchy zdraví, tato časové mez je soudy přijímána jako hranice mezi těžkou a lehkou újmou na zdraví.

Hlava VIII. Trestního kodexu -Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti Skutkové podstaty

ODDÍL PRVNÍ – trestné činy proti svobodě

V hlavě osmé oddílu prvním trestního kodexu jsou zahrnuty skutkové podstaty, pro které je společná ochrana lidské svobody ve smyslu možnosti se svobodně rozhodovat. Do této skupiny trestných činů mimo jiné patří omezení osobní svobody, zbavení osobní svobody, loupež, vydírání, porušování domovní svobody a jiné. Z typologie trestných činů podle hlediska pohnutky nesnášlivosti je v tomto oddíle významná skutková podstata trestného činu vydírání.

§ 235

Vydírání

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a. *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,*
- b. *spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,*
- c. *spáchá-li takový čin se zbraní,*

occur in real life among homicides (grievous bodily harms resulting in death) and murders. A difference between the bodily harm and grievous bodily harm depends on the facts that at the grievous bodily harm such harm must concern a serious impairment of health (e.g. permanent disfigurement, paralysis of limb, defacement, impairment of health lasting for a longer period of time but also an excruciating anguish – see Section 89(7) of the CrimAct for details). The judicial practice works with an established limit of about 6 weeks-lasting serious impairment of health, and such time limit is admitted by courts as a breaking point between the serious bodily harm and less serious bodily harm.

Head VIII of The Criminal Act –Crimes against Freedom and Human Dignity Facts of Crime

PART ONE – Crimes against Freedom

The Head VIII of PART ONE of the CrimAct includes the facts of crime for which the protection of human freedom is common by virtue of a possibility to make decisions in a free manner. This group of crimes includes, inter alia, a bodily restraint (limitation of personal freedom), deprivation of personal freedom, robbery, extortion, violation of domiciliary freedom, etc. Based on typology of crimes from the view of inducement of hatred (intolerance) in this Part, the facts of crime of extortion are important.

Section 235 Extortion

(1) Whoever forces another person to act, omit or suffer by violence and threat of violence or threat of other grievous harm such person shall be punished by imprisonment for up to three years.

(2) The imprisonment for up to two years shall be imposed on a perpetrator should it

- a. *commit any of the crimes set forth in section 1 above as a member of an organised group;*
- b. *commit such crime together with other two persons,;*
- c. *commit such crime by using a weapon;*

- d. způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu,
- e. spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo
- f. spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Vydírání pro rasu, příslušnost k etnické skupině atp. - § 235 odst. 1, 2 písm. f)

Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnosti, politickému přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání nutí aby něco konal, opominul nebo trpěl bude potrestán odnětím svobody na dvě až osm let.

Jednání pachatele spočívá v tom, že pachatel jiného nutí k tomu, aby něco konal, opomenul nebo trpěl, a to:

- násilím jako prostředkem nátlaku na vůli poškozeného ve formě použití fyzické síly
- pohrůzkou násilí, které má být do budoucna na poškozeném, popř. na jeho majetku, blízké osobě atd. vykonáno
- pohrůzkou jiné těžké újmy (např. způsobení majetkové újmy, ale i rozvrat rodinného života, manželství atd.)

Pachatel jedná v přímém úmyslu z rasové, popř. etnické pohnutky, avšak následek zde může být způsoben v eventuálním úmyslu (postačí srozumění s následkem).

- d. cause the grievous bodily harm or major damage as a result of such crime;
- e. commit such crime against a witness, certified specialist or interpreter, in connection to compliance with their duty, or should it
- f. commit such crime to another person due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because being nondenominational.

(3) The imprisonment for five to twelve years shall be imposed on a perpetrator if it causes death as result of committing any of the crimes set out in section 1 above.

Extortion due to race, belonging to an ethnic group, etc. - Section 235(1) and Section 235(2f)

Whoever forces another person to act, omit or suffer without call and by violence and threat of violence or threat of other grievous harm due to its race, belonging to an ethnic group, nationality, political belief, religion or because being nondenominational, such person shall be punished by imprisonment for two to eight years.

Acting by a perpetrator rests in the facts that the perpetrator forces another person to act, omit or suffer, i.e., it does so by applying:

- a. violence as an instrument of force on will of an injured in the form of using a physical strength;
- b. threat of violence which is supposed to be done in the future to an injured or its property, close person, etc.;
- c. threat of another serious bodily harm (e.g. causing a property harm but also collapse of family life, breakdown of marriage, etc.).

The perpetrator acts with direct intention based on racial or ethnic inducement, however, a result here may be caused by contingent intention (comprehension of the result (consequence) is sufficient enough).

Hlava desátá trestního kodexu – trestné činy proti lidskosti

Skutkové postaty

V této hlavě jsou soustředěny skutkové podstaty, které Česká republika ustanovila do svého právní řádu jako přijaté mezinárodní závazky. Jedná se o závazky stíhat jednání, která mezinárodní právo označuje jako zločiny proti lidskosti nebo válečné zločiny (Genocidium, válečná krutost, persekuce obyvatelstva). Výjimku tvoří ustanovení § 260, 261 a 261a, jejichž stíhání nevyplývá přímo z mezinárodního práva ale zařazení do hlavy desáté je odůvodněno historickou zkušeností. Projevuje se tu obava, že hnutí směřující k potlačení práv a svobod občanů nebo hlásající národnostní, rasovou, třídní nebo náboženskou zášť může po uchopení moci vést k režimu, ve kterém dochází k zločinům proti lidskosti.

§ 260 – podpora a propagace hnutí

(1) Kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a. spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,*
- b. spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo*
- c. spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.*

Podle tohoto ustanovení trestního zákona je ochrana poskytována všem lidem bez vazby na občanství.

Podpora hnutí může mít podobu materiální (poskytování prostředků) nebo morální (získávání

Head X of The Criminal Act – Crimes against Humanity

Facts of Crime

This Head includes facts of crime set forth by Czech Republic as a part of its legal order and as the admitted international obligations. Such obligations concern to prosecute acts defined by the international law as crimes against humanity or crimes of war (genocide, war cruelty, persecution of fellow citizens). The exception to the case are provisions set forth in Section 260, Section 261 and Section 261(a), under which the prosecution does not ensue directly from the international law but the inclusion in Head X is justified by experience gained based on the history. A concern appears to show there that a movement directed to suppressing rights and freedoms of fellow citizens or manifesting national, racial, class or religious hate (resentment), following a seizure of power, may lead to a regime under which crimes against humanity are committed.

Section 260 – Encouragement, Support and Promotion of a Movement

(1) Whoever encourages, supports or promotes a movement provably directed to suppression of rights and freedoms of a human being, or manifests national, racial, religious or class resentment nor any resentment towards other group of persons, such person shall be punished by imprisonment for one to five years.

(2) The imprisonment for three to eight years shall be imposed on a perpetrator should it

- a. commit any of the crimes set forth in section 1 above by means of a print, radio, television or in any other similarly effective manner;*
- b. commit such crime as a member of an organised group, or should it*
- c. commit such crime in a situation of danger to the State or under belligerency.*

Protection is granted under this CrimAct provision to all persons regardless their nationality is.

Encouragement and support of a movement may be provided in the material form (giving funds) or

příznivců, umožnění publikace jeho záměrů či ideologie), v každém případě se jedná o jednání, které má takové hnutí posílit, popř. získat mu další přívržence.²⁰⁾

Propagaci hnutí se myslí veřejné uvádění takového hnutí ve známost, doporučování jím zastávaných či prosazovaných myšlenek atp. (otevřeně nebo i skrytě - např. výtvarným dílem). **Hnutí** dle § 260 TZ lze definovat jako v určité míře organizovanou a strukturovanou skupinu osob, která má alespoň zřetelné kontury, společné postoje a orientaci zaměřenou na dosažení některého cíle § 260 odst. 1 TZ (hnutí směřuje buď k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou nebo třídní zášť).

Podstatným znakem takového hnutí je podle soudní judikatury existence tohoto hnutí v době, kdy se měl pachatel podpory či propagace hnutí dopustit. Oproti tomu podporu či propagaci již neexistujícího hnutí (zaniklého) lze postihnout podle § 261a tr. zák. a ještě neexistujícího (budoucího) lze postihnout jako pokus trestného činu podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 260 odst. 1 tr. zák.

Úmysl pachatele musí zahrnovat i skutečnost, že svým jednáním podporuje nebo propaguje *hnutí*. Zvláštností tohoto trestného činu je, že jeho trestnost nezaniká uplynutím promlčecí doby.

Vztah k jiným skutkovým podstatám:

- s § 261 je jednočinný souběh vyloučen
- nejsou-li v řízení prokázány znaky trestného činu § 260, popř. 261, je třeba zkoumat, zda jednání nenaplnjuje znaky trestných činů hanobení národa, etnické skupiny, rasy, přesvědčení podle § 198 TZ nebo podněcování k národnostní a rasové nenávisti podle 198a TZ, které nejsou vázány na podporu a propagaci

20) Šámal, P. a kol. *Trestní zákon - komentář*, 6. vydání, C.H.Beck Praha 2006, str.1605

moral (obtaining backers, providing for disclosure of its intents or ideology), in any case, this is about acting which is to supposed to prop up or possibly obtain more backers²¹⁾.

Promotion of a movement is meant the public presentation of such movement to make it known, recommendation of ideas shared or carried thereby, etc. (openly or secretly – e.g. through a work of art).

Movement pursuant to Section 260 of the CrimAct may be defined as a group of persons to the certain point organised and structured, possessing at least clear contours, common attitudes and orientation focused on reaching any of the goals as set forth in Section 260(1) of the CrimAct (movement is directed either to suppress rights and freedoms of a human being or manifest national, racial, religious or class resentment).

The major characteristic feature of such movement pursuant to court judicature is the existence thereof at a time when a perpetrator supposed to provide the encouragement, support or promotion to such movement. To the contrary, the encouragement, support and promotion of a movement no longer in the existence (ceased to exist) may be prosecuted pursuant to Section 261(a) of the CrimAct, and of the one not yet in the existence (future) may be prosecuted as an attempt of a crime under Section 8(1) and Section 260(1) of the CrimAct.

Intention of a perpetrator must include also the facts that it encourages, supports or promotes a *movement* by its own actions. The speciality of this particular criminal act is the facts that the liability for punishment thereof does not to cease to exist by lapse of a statutory bar.

Relation to other facts of crime:

- The joinder with Section 261 is out of the question.
- Unless the criminal proceedings prove characteristic features of the criminal act pursuant to Section 260 or Section 261, it is necessary

21) Šámal, P. a kol. *The Criminal Act - Commentary*, 6th Edition, C.H.Beck Praha 2006, page 1605.

hnutí (zpravidla půjde k faktickou konsumpci těchto trestných činů k § 260)

§ 261 – veřejné projevení sympatií

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Pro trestnost tohoto trestného činu se vyžaduje, aby byl spáchán **veřejně**; to znamená:

- jestliže je spáchán obsahem tiskoviny (tj. rozmnožení mechanickou cestou, např. i xeroxem, faxem, fotoaparátem) nebo rozšiřovaného spisu (např. přepis na stroji), filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobným způsobem (zejména pomocí internetu)
- jestliže je spáchán před více než dvěma osobami současně přítomnými; tj. dvě osoby odlišné od pachatele; tyto dvě osoby musejí být schopny projev postřehnout a pochopit jeho smysl (např. pro trestnost činu nestačí, je-li spáchán před malými dětmi)

Projevem sympatie se myslí výslovné nebo konkludentní vyjádření pozitivního postoje a názoru k hnutí uvedenému v § 260 TrZ; pachatel vyjadřuje svůj názor a vztah bez přímého úmyslu ovlivnit jiné osoby. Při trestněprávní kvalifikaci úmyslu musí pachatel vědět, že svým jednáním projevuje sympatie k *hnutí*.

Zvláštností tohoto trestného činu je, že se jedná o jediný trestný čin z hlavy desáté, na který se nevztahuje § 67a, to znamená že zánik trestnosti uplynutím promlčecí doby je možný.

Vztah k jiným skutkovým podstatám:

§ 261 je vůči § 260 subsidiární, jednočinný souběh je tedy vyloučen

to investigate whether the act meets characteristic features of crimes of defamation of a nation, ethnic group, race, belief pursuant to Section 198 of the CrimAct, or incitement of national and racial hatred (hate) under Section 198(a) of the CrimAct not bound to a movement encouragement, support and promotion (usually this concerns the factual consummation of such crimes to Section 260).

Section 261 – Public Manifestation of Sympathy

Whoever publicly manifests its sympathy for the movement set forth in Section 260, such person shall be punished by imprisonment for six months to three years.

In order to prosecute such crime, it is required that it is committed **publicly**; i.e.:

- if it is committed by content of a printed matter (i.e. by mechanical propagation, e.g. by copy machine, fax or camera), or by spread file (e.g. by retyping on a typewriter), by film (movie), radio, television or in other similar manner (including, without limitation, by means of Internet);
- if it is committed before more than two persons present at the time, i.e. two persons other than a perpetrator; such two persons must be able to notice the manifestation and understand its sense (e.g. in order to prosecute the crime it is insufficient if committed before eyes of little children).

Manifestation of sympathy is understood to mean an explicit or implied expression of a positive attitude and opinion towards the movement set forth in Section 260 of the CrimAct; a perpetrator expresses its opinion and relation without any direct intention of making another person influenced thereby. At the criminal qualification of the intention a perpetrator must have knowledge of its manifesting sympathy for the *movement* by means of its actions.

The specialty of this particular criminal act is the fact that it concerns a crime under Head X of the CrimAct not applicable to Section 67(a) meaning

§ 261a – veřejně popírání a zpochybňování

Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Genocidium – cílem genocidia je úplná nebo částečná likvidace skupiny; předmětem útoku je vždy národní, etnická, rasová nebo náboženská skupina, konkrétní útok ovšem může směřovat i pouze vůči jedinci

V České republice je diskutována otázka možnosti jednoznačného vymezení podmínek trestní odpovědnosti v případě **komunistického genocidia** – (myslí se tím politický režim 50. let v ČSSR, politické procesy, věznění politických vězňů atp.). Mimo jiné v České republice chybí obdoba např. autority Norimberského tribunálu; vyskytují se odpůrci takto širokého a neurčitého výkladu skutkové podstaty dle § 261a TZ.

Zločiny proti lidskosti definuje mezinárodní právo trestní. Myslí se jimi vražda, vyhlazování, deportace, zotročování a jiné nelidské činy spáchané na civilním obyvatelstvu nebo perzekuce z politických, rasových nebo náboženských důvodů, páchají –li se tyto činy nebo děje-li se tato perzekuce při provádění kteréhokoli zločinu proti míru nebo kteréhokoli válečného zločinu nebo v souvislosti s ním, a to i v případě, že tyto činy nejsou trestné podle vnitrostátního práva země, v níž byly spáchány.

Pro trestnost činu podle § 261a je třeba, aby byl spáchán veřejně (srov. výše viz. § 261). Trestný čin je spáchán následujícími jednáními:

- **pachatel veřejně popírá** – tj. tvrdí, že k těmto zločinům vůbec nedošlo
- **pachatel veřejně zpochybňuje** – tj. veřejně pochybuje o existenci těchto zločinů, relativizovat jejich charakter, zlehčovat je

that cessation of the liability for prosecution by lapse of the statutory bar is possible.

Relation to other facts of crime:

Section 261 is subsidiary to Section 260; therefore, the joinder is out of the question.

Section 261(a) – Public Denial and Contestation

Whoever denies and approves or attempts to justify in public Nazi or communist genocides or other crimes of Nazis or communists against humanity, such person shall be punished by imprisonment for six months to three years.

Genocide – the aim of genocide is a complete or partial liquidation of a group; the subject-matter of the attack always is a national, ethnic, racial or religious group, nevertheless, the specific attack may be directed only to one individual (person).

The issue of a possibility to clearly define conditions and terms of the liability for punishment is discussed in the Czech Republic with respect to the **communist genocide** – (this regards a political regime of the 50s in the Czechoslovak Social Republic (ČSSR), political processes, imprisonment of political prisoners, etc.). Among other things, the analogy, e.g. authority such as Nuremberg Tribunal is lacked in the Czech Republic; opponents exist to so broad and uncertain construction of the facts of crime under Section 261(a) of the CrimAct.

Crimes against humanity are defined by the international criminal law. This term is understood to mean a murder, annihilation, deportation, tyrannising and other barbarous acts committed against civilian inhabitants or a persecution for political, racial or religious reasons, if such acts are committed or the persecution is executed at committing any crime against peace or crime of war or in connection therewith even in case that such acts are not criminal under laws of a country in which are committed.

In order to impose the liability for punishment pursuant to Section 261(a), it is necessary for the crime to be committed publicly (compare with the aforesaid – see Section 261). The criminal act is deemed committed by executing the following actions:

- **pachatel veřejně schvaluje** – veřejně vyjadřuje souhlas z těmito zločiny
- **pachatel veřejně ospravedlňuje** – veřejně zlehčování, omlouvání např. historickou situací

Vztah k jiným skutkovým podstatám:

- jednočinný souběh s § 260 a 261 není vyloučen

Zvláštností tohoto trestného činu je, že trestnost činu nezaniká uplynutím promlčecí doby a nepromlčuje se ani výkon trestu

6.3. „Anti-Diskriminace“

Ochranu před diskriminačním jednáním zajišťují v ČR obecné soudy (institut žaloby na ochranu osobnosti ve věcech občanskoprávních). Trestní postih jednání spojeného s rasovou či etnickou nesnášenlivostí je zajištěn příslušnými ustanoveními trestního řádu (zákon č. 141/1961 Sb.) a trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb.). V rovině postihování přestupků zajišťují ochranu před diskriminačním jednáním také orgány obcí.

Ochranu před různými aspekty diskriminace zejména v rovině koncepční a formulování politik spadá do působnosti tří poradních orgánů vlády - **Rady vlády ČR pro lidská práva, Rady vlády pro národnostní menšiny a Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity.**

K ochraně základních práv a svobod přispívá i **Veřejný ochránce práv**, který působí k ochraně před jednáním orgánu státní správy, pokud je v rozporu s právem, odporuje principům demokratického právního státu a dobré správy.

Ve poslední době zaznamenala Kancelář veřejného ochránce práv jen nepatrné množství stížností týkajících se rasové diskriminace. Vzhledem k tomu, že ochránce nevede žádnou statistiku těchto stížností, není možné tyto informace dále interpre-

- **the perpetrator publicly denies** – i.e. alleges such crime not having been committed;
- **the perpetrator publicly invalidates** - i.e. publicly casts doubts (challenges) the existence of the crime, makes the crime characteristic features relative and lighter;
- **the perpetrator publicly consents** – publicly expresses its approval of the crime;
- **the perpetrator publicly substantiates** – makes the crime publicly lighter, presents excuses e.g. by referring to the historical situation.

Relation to other facts of crime:

The joinder to Section 260 and Section 261 is not out of the question.

The specialty of such crime is that the liability for punishment ceases to exist neither by lapse of a statutory bar nor the sentence serving is subject to the statutory bar.

6.3. “Antidiscrimination”

The protection against any discriminatory act is provided for in the Czech Republic by general courts (the institute of a legal action for protection of personality in matters relating to the civil law). The criminal prosecution of an acting connected to racial or ethnic hatred (intolerance, hate) is provided for by applicable provisions of Rules of Criminal Procedure (Act No. 141/1961 Coll.) and The Criminal Act (Act No. 140/1961 Coll.). At the level of prosecuting infractions, the protection against any discriminatory act is also provided for by bodies of municipalities.

The protection against various aspects of discrimination, including, without limitation, at the conceptual level and level of setting policies, falls under powers of three advisory bodies of the Czech Republic Government – **Council of the Czech Republic Government for Human Rights, Council of the Czech Republic Government for National Minorities and Council of the Czech Republic Government for Matters of Romany Community.**

Also the **Public Guardian of Rights** contributes to the protection of fundamental rights and free-

tovat. Nejvýznamnější v tomto smyslu jsou stížnosti romských žen, které tvrdí, že byly nedobrovolně sterilizovány některými zdravotnickými zařízeními do roku 2004.

6.3.1. Anti-diskriminační legislativa v ČR – perspektiva civilního práva

Zákaz diskriminace je ústavní normou vyjádřenou zejména v čl. 3 Listiny základních práv a svobod. Zákonná právní úprava zákazu diskriminace je však dosud roztržštěná, do právního řádu zatím nebyly v plné míře transponovány příslušné evropské směrnice, zejména 2000/43/EC (The Race Equality Directive) a 2000/78/EC. Ve fázi legislativního procesu se nachází návrh tzv. anti-diskriminačního zákona.

Za dané situace jsou anti-diskriminační ustanovení obsažena v jednotlivých zákonech, a to zejména v pracovně právní oblasti (zákon o zaměstnanosti, zákoník práce, zákon o služebním poměru, zákon o mzdě) a vzdělávání (školský zákon). V těchto právních normách je obsažena adekvátní definice evropského práva v oblasti anti-diskriminačních opatření, zejména:

- zásada rovného zacházení s výjimkou nerovnosti, vyplývajících z objektivních předpokladů pro výkon určitého zaměstnání, resp. z povahy zaměstnání
- zákaz diskriminace přímé i nepřímé z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů

doms engaged in protection against acting on the part of a body of the State Administration should such acting be in breach of law, it challenges principles of a democratic state that respect the rule of law as well as good administration.

Office of the Public Guardian of Rights lately took a notice of only a few complaints as regards racial discrimination. With respect to the fact that the Public Guardian does not keep any records of such complaints, it is impossible to pass such information further. In this respect, the most important are complaints filed by Romany females alleging their involuntary sterilization until 2004 carried out by certain health service establishments.

6.3.1. Anti-discriminatory Legislation in the Czech Republic – Perspective of the Civil Law

The prohibition of discrimination is a constitutional regulation expressed, including, without limitation, in article 3 of Charter of Fundamental Rights and Freedoms. The statutory legal regulation of the prohibition of discrimination is yet rather crumble, the applicable European Guidelines (Directives) have not yet fully been transposed into the legal order, including, without limitation to, No. 2000/43/EC (Race Equality Directive) and No. 2000/78/EC. A draft of the so-called “antidiscrimination act” is pending the legislative procedure.

At the given situation, the anti-discriminatory provisions are contained in different acts, all this including, without limitation to, the area relating to employment (Act on Employment, Labour Code, Act on Service, and Act on Wages) and education (Act on Education). The aforesaid legal regulations contain an adequate definition of the European Law in the area of anti-discriminatory measures, including, without limitation:

- a principle of equal treatment, with the exception of inequalities arising from unbiased presumptions for performance of certain work (job), the nature of work (job), to be specific;
- prohibition of discrimination – direct as well as indirect – due to sex, sexual orientation, racial

- definice diskriminace: přímá diskriminace, nepřímá diskriminace, obtěžování
- obtěžování a navádění k diskriminaci se považuje za diskriminaci
- diskriminující jednání je přestupkem, resp. správním deliktem
- oběť diskriminace má právo domáhat se nápravy, včetně práva vyjádřit se k šetření; je dána kontrolní pravomoc úřadů práce

Velmi rámcově je zákaz diskriminace implementován v jiných právních oblastech, např. v právu spotřebitelském.

Za podstatné je možné považovat zakotvení principu přenesení důkazního břemene v civilním řízení v případech obrany před diskriminací v pracovních věcech a v užším rozsahu (pouze v případě diskriminace rasové nebo etnické) ve věcech zdravotní a sociální péče, vzdělání, veřejných zakázek, členství v odborových organizacích a profesních skupinách a ve věcech ochrany spotřebitelů.

Zásadní instrumenty evropského antidiskriminačního práva, které v české právní úpravě chybí jsou:

- komplexní a jednotná úprava co do diskriminačních důvodů a věcné působnosti
- tzv. Specialized Body (absenci antidiskriminačního orgánu lze považovat za překážku účinné ochrany před diskriminací v soukromoprávních vztazích)
- pozitivní opatření
- zákaz viktimizace
- zásada spolupráce s NGO's ve věcech ochrany před diskriminací

Skutečnost, že nebyla evropská legislativa Českou republikou dosud plně transponována (ačkoliv

or ethnic origin, nationality, state citizenship, social background (origin), gender, language, health condition, age, religion or belief, property, marital status and family situation or liabilities to the family, political or other views, membership and activity in political parties or political movements, organisations relating to trade union or organisations of employers;

- definition of discrimination: direct discrimination, indirect discrimination, harassment;
- nuisance and incitement to discrimination are deemed a discrimination;
- discriminating act is deemed an infraction, administrative tort, in particular;
- a victim of discrimination has the right to seek a remedy, including the right to make a statement to an investigation; the power of control is granted to employment agencies.

The prohibition of discrimination is implemented very generally in other areas of law, e.g. in consumer law.

The substantial is possible to consider anchoring a principle of burden of proof in civil proceedings in cases of defence from discrimination in labour cases and to the narrower extent (only in case of racial or ethnic discrimination) in cases of health care and social welfare, education, public jobs (orders), membership in organisations relating to trade union and professional groups and in cases of consumers protection.

The principal instruments of the European antidiscrimination law yet lacking in the Czech legislation are as follows:

- overall and unified regulation as to discriminatory reasons and subject-matter jurisdiction;
- the so-called “specialised body” (absence of anti-discriminatory body may be deemed a hindrance of the effective defence from discrimination in relations to private law); positive measure;
- prohibition of victimisation, and
- principle of cooperation with NGO in cases of protection from discrimination.

měla být bezprostředně po vstupu ČR do EU v roce 2004), již našla odraz ve čtyřech řízeních zahájených Evropskou komisí proti ČR z důvodu porušení smlouvy o přistoupení k EU. Návrh tzv. antidiskriminačního zákona byl již opakovaně prosazován občanskou společností, adekvátní návrh zákona byl zamítnut těsně před posledními parlamentními volbami. V současné době je Parlamentem ČR projednáván nový vládní návrh antidiskriminačního zákona, který je však nutno považovat za značně měkký a obecný, zejména co se týče prostředků konkrétní ochrany obětí diskriminace (vágní vymezení působnosti ombudsmana jako Specialised Body včetně absence pravomoci poskytovat právní pomoc, chybějící úprava viktimizace a pozitivních opatření, velmi vágní až ryze bezobsažné vymezení spolupráce s NGO's).

Změna občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.) zakotvuje princip přesunu důkazního břemene v případech tvrzené diskriminace na základem rasového nebo etnického původu ve věcech poskytování zdravotní a sociální péče, přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství v profesních a zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb.

Změna zákoníku práce (zákon č. 65/1965 Sb.) stanoví zákaz přímé i nepřímé diskriminace z řady důvodů, mj. i z důvodu rasového nebo etnického původu, zákaz obtěžování a sexuálního obtěžování, definuje pojmy související s diskriminací a upřesňuje definici sexuálního obtěžování na pracovišti. Zákoník práce dále stanoví, že pokud dojde v pracovních vztazích k porušování práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení s muži a ženami nebo k diskriminaci, mají zaměstnanci právo se domáhat, aby bylo upuštěno od tohoto porušování, aby byly odstraněny následky tohoto porušování, a aby jim bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

The fact that the European legislation has not yet been transposed by the Czech Republic to the fullest extent (although it should have been done so immediately following the Czech Republic accession to the European Union in 2004) already detected a reflection in four proceedings commenced by the European Commission against the Czech Republic due to a breach of Treaty of Accession to the European Union. A draft of the so-call Antidiscrimination Act was already repetitively enforced by civil society, nevertheless, an adequate draft of the Act was rejected right prior to the latest Czech Republic Parliament elections. At present, the Czech Republic Parliament negotiates a new governmental draft of the Antidiscrimination Act which, however, is necessary to be considered significantly soft and general, especially as regards instruments of a specific protection of victims of discrimination (vague definition of ombudsman's powers as the specialised body, including absence of power to provide legal assistance, a lacking regulation of victimisation and positive measures, very vague definition of cooperation with NGO up to purely lacking in substance).

Change in Rules of Civil Procedure (Act No. 99/1963 Coll.) anchors a principle of redeployment of a burden of proof in cases of the alleged discrimination upon racial or ethnic origin in cases of providing health care and social welfare, an access to education and special preparation, access to public jobs (orders), memberships in professional and interest associations and at sale of merchandise in a shop or provision of services.

Change in Labour Code (Act No. 65/1965 Coll.) sets forth the prohibition of a direct as well as indirect discrimination for a number of reasons, inter alia, also for a reason of racial or ethnic origin, prohibition of nuisance and sexual harassment, it defines terms relating to discrimination and specifies definition of sexual harassment at a workplace. The Labour Code also sets forth that should breach of rights and duties arising from the equal treatment of males and females or discrimination occur, employees have the right to seek such breach to be abstained from and

Byl přijat nový **zákon o zaměstnanosti** (č. 435/2004 Sb.), který podobně jako zákoník práce obsahuje podrobnější úpravu týkající se problematiky diskriminace. Zákon se vztahuje na oblast přístupu k zaměstnání, kde mj. pro příslušníky národnostních a etnických menšin zakotvuje některá pozitivní opatření. Zákonem je zakázána přímá i nepřímá diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání z důvodu pohlaví, sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu, věku, nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů.

V roce 2002 byla přijata komplexní úprava pracovního poměru státních zaměstnanců, který se stal poměrem služebním. Tzv. **služební zákon** (č. 218/2002 Sb.) obsahuje princip rovného zacházení se všemi státními zaměstnanci, pokud jde o podmínky výkonu služby, odměňování a jiná plnění peněžitě hodnoty, vzdělávání a příležitost dosáhnout postupu ve službě, a to bez ohledu mj. na jejich rasový nebo etnický původ. Nová podoba zákona měla nabýt účinnosti 1. ledna 2007, bohužel se její schválení odsunulo až do roku 2009.

Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (č. 361/2003 Sb.) je obdobně komplexní úpravou služebního poměru příslušníků Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky ČR. Zakazuje diskriminaci ve služebních poměrech, mj. z důvodu národnosti, rasy, rodu nebo etnického původu, definuje pojmy související s diskriminací a zakotvuje právo oběti domáhat se v případě diskriminace soudní ochrany. Zákon definuje přímou diskriminaci (*„jednání, v jehož důsledku bylo, je nebo by mohlo být z důvodu uvedeného v odstavci 2 s příslušníkem zacházeno nevyhodněji než s jiným*

consequences of such breach be remedied, and they be provided with a reasonable satisfaction.

A **new Act on Employment** (No. 435/2004) was adopted containing, similarly as the Labour Code, a more detailed regulation concerning the issue of discrimination. This Act applies to the area of an access to employment where, inter alia, it anchors certain positive measures for the benefit of members of the national and ethnic minorities. Any direct or indirect discrimination is prohibited at exercising the right to employment due to sex, sexual orientation, racial or ethnic origin, nationality, state citizenship, social background (origin), gender, language, health condition, age, religion or belief, property, marital status and family situation, age or liabilities to the family, political or other views, memberships and activities in political parties or political movements, in organisations relating to trade unions or in organisations of employers.

The overall regulation of employment of the State employees was enacted in the year 2002 having become a service. The so-called **“Service Act”** (No. 218/2002 Coll.) contains the principle of equal treatment of all employees working for the State as regards conditions and terms of the service performance, remuneration and other performances of a monetary value, education and opportunity to be promoted in the service notwithstanding, inter alia, their racial or ethnic origin. The new form of the Act should come to force as at January 1, 2007; unfortunately the approval thereof was moved to the year 2009.

Act on Service Employment by Members of Security Forces (No. 361/2003 Coll.) is an analogous overall regulation of the service employment by members of the Czech Republic Police, Czech Republic Fire Service, Czech Republic Customs Service, Czech Republic Penitentiary Service, Security Information Service and Czech Republic Office for International Intercourse. It prohibits discrimination in services, inter alia, for a reason of nationality, race, gender or ethnic origin; it defines terms relating to discrimination and anchors the right of a victim to seek a judicial protection in case of discrimination.

průslušníkem ve srovnatelné situaci“), nepřímou diskriminací rozumí zdánlivě nediskriminační jednání, které znevýhodňuje průslušníka vůči jinému na základě vymezených důvodů, zakazuje obtěžování („*jednání, které je jiným průslušníkem oprávněně vnímáno jako nevídané a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti fyzické osoby nebo k vytváření nepřátelského nebo ponižujícího prostředí*“), sexuální obtěžování, stanoví výjimky, které nejsou považovány za diskriminaci. Zákon je účinný od 1. ledna 2006.

Rovný přístup ke vzdělání bez jakékoliv diskriminace (mj. z důvodu rasy) upravuje od 1. ledna 2005 nový **školský zákon** (č. 561/2004 Sb.). Jeho poslední novela bohužel svou úpravou koliduje se Základní listinou práv a svobod, když nepřiznává nárok na vzdělávání dětem bez platného povolení k pobytu.

Projekt podpory romským uchazečům o práci v Policii ČR se uskutečňoval již od r. 1995, ale s mizivými výsledky. V r. 1998 se Ministerstvo vnitra rozhodlo poskytnout romským uchazečům o práci v policii maximální pomoc pro splnění předepsaných požadavků. V tomto směru spolupracovalo s Demokratickou aliancí Romů na přípravě a uskutečnění kursu „Příprava Romů na přijetí k Policii ČR“. Cílem kursu bylo zlepšit předpoklady romských uchazečů k tomu, aby mohli uspět při přijímacím řízení. Kurs proběhl na podzim r. 1998. Zúčastnilo se ho sedmnáct osob, z nichž při závěrečných zkouškách úspěšně absolvovalo psychologické a fyzické testy pět uchazečů o práci v Policii ČR.

This Act defines a direct discrimination (“*any act the result of which it has or could have been, due to the reason set out in section 2, a member treated in a prejudicial manner towards another member in a comparable situation*”); the indirect discrimination is understood to mean an apparent non-discriminatory act putting the member into a prejudicial situation towards another one based on defined reasons; it prohibits nuisance (“*an act legitimately comprehended by another member as unwelcome and the intent or consequence of which leads to demeaning dignity of a natural person (individual) or creating a hostile or humiliating environment*”) and sexual harassment; it sets forth exceptions to the rule not deemed a discrimination. This Act is in force from January 1, 2006.

The equal access to education free of any discrimination (inter alia, for reasons of a race) is regulated by new **Act on Education** (No. 561/2004 Coll.) in force as at January 1, 2005. Unfortunately, its latest amendment in its regulation collides with Charter of Fundamental Rights and Freedoms by not admitting the right to education for children lacking the residency permit in force.

The project of encouragement and support to Romany applicants for work with the Czech Republic Police has been realised already since the year 1995, nevertheless, the results thereof are scant. The Ministry of Interior decided in 1998 to provide the Romany applicants for work with the maximum encouragement and support in order to comply with mandatory requirements. It worked in this respect with Democratic Alliance of Romanies on preparation and realisation of a course named “Preparation of Romanies for Successful Recruitment by the Czech Republic Police”. The aim of it was to improve prerequisites of the Romany applicants and make them succeed and pass the initial interview. The course took place in autumn 1998. Seventeen persons participated therein where therefrom five applicants for work with the Czech Republic Police successfully passed the final psychological and physical exam.

7. Soudy

7. Courts

Soustavu soudů v trestních věcech tvoří v České republice okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy a Nejvyšší soud. Součástí jednotné soustavy soudů jsou i tzv. soudy mládeže (jedná se o specializované senáty příslušných soudů – zřízeny od 1.1.2004 zákonem o soudnictví ve věcech mládeže).

7.1 Věcná a místní příslušnost soudů

V prvním stupni jsou obecně příslušné okresní soudy. Krajské soudy jsou v prvním stupni příslušné k projednání trestných činů, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let. U tzv. trestných činů hate crime se tak bude konat řízení před krajským soudem pouze u vraždy a kvalifikovaného ublížení na zdraví.

Místně příslušné jsou soudy, kde byl trestný čin spáchán, subsidiárním hlediskem je pak bydliště obviněného. Pokud se neuplatní výše uvedená hlediska přichází v úvahu hledisko místa, kde trestný čin vyšel najevo. Toto hledisko je významné např. při postihování extremistické kriminality páchané na internetu. Aplikovatelnost trestního zákona se použitím tohoto hlediska významně rozšiřuje i za hranice území republiky.

7.2. Státní zastupitelství

Státní zastupitelství zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení. V samotné vyšetřovací fázi trestního řízení vykonává dozor nad činností policejního orgánu a dozírá nad dodržováním zákonnosti v této fázi řízení. V přípravném řízení státní zastupitelství povoluje některé úkony (např. sledování osob a věcí, zadržení zásilky), v některých věcech dává policejnímu orgánu předchozí souhlas (k zadržení podezřelého, k zajištění peněžních prostředků u banky), v předsoudním stádiu řízení činí i některá meritorní

The system of courts in criminal cases is formed in the Czech Republic by district courts, regional courts, high courts and the Supreme Court. A part of the unified system of courts also is the so-called “courts for youth” (they are specialised tribunals of competent courts – established by Act on Court System in Cases involving Youth since January 1, 2004).

7.1 Courts Subject-matter and Local Jurisdiction

District courts of general jurisdiction are applicable at the first instance. Regional courts are applicable for criminal acts proceeding at the first instance should the law set a punishment of imprisonment for such crimes and the imprisonment bottom limits are determined being five years in minimum. As far as the so-called “hate crimes”, the proceeding before a regional court shall be executed only in case of murder and qualified bodily harm.

Courts of local jurisdiction are applicable depending on a location where the crime was committed; a subsidiary view then is the accused person’s place of residence. Should the aforementioned aspects not be taken in consideration, the court jurisdiction is determined upon a place where the crime was brought to light. Such aspect is important e.g. in the event of prosecuting any extremist criminality committed on Internet. The applicability of the Crime-Act is substantially extended by using this view, i.e. even behind the Czech Republic border.

7.2. Prosecuting Attorney’s Office

The Prosecuting Attorney’s Office represents the public legal action in criminal proceedings. It executes supervision over the activity of a police body within the course of an investigative part of the criminal proceeding and keeps an eye on observance of the rules of law over the proceeding at this stage. The Prosecuting Attorney’s Office permits certain acts to be executed in pre-trial proceedings (e.g. monitoring persons and objects, detention of

rozhodnutí (rozhoduje o zastavení trestního stíhání, obligatorně rozhoduje o prodloužení vazby).

Organizační struktura státního zastupitelství opisuje strukturu soudů (viz. výše). Existují tak okresní, krajská, vrchní státní zastupitelství a Nejvyšší státní zastupitelství. Příslušnost státních zastupitelství k vyšetřování trestných činů je shodná se zásadami příslušnosti soudů (musí být tedy splněno jak místní hledisko, tak věcné hledisko).

7.3. Probační a mediační služba

Probační a mediační služba ČR od počátku své existence (1.1.2001) provádí pravidelná statistická vyhodnocování činnosti středisek PMS a v jejich rámci vyhodnocuje také situaci z hlediska zapojení PMS do řešení trestních případů spojených s extremismem. Z dosud zjištěných údajů vyplývá, že střediska PMS v oblasti trestné činnosti spojené s extremismem evidují jen minimální počet případů : v roce 2002 – 75, v roce 2003 – 102, v roce 2004 – 87 a v roce 2005 to bylo celkem 61 nově evidovaných případů, což představuje cca 0,3 - 0,4% z celkového počtu nového nápadu případů, v roce 2006 jen 41 případů, což představuje 0,2% z celkového počtu. Ministerstvo spravedlnosti v roce 2001 vypracovalo *Koncepci probačních a mediačních činností v rámci boje proti extremismu*, jejíž úkoly pracovníci PMS v uložených termínech plní. V bodě II uvedené Koncepce je ředitelství PMS uloženo vypracovat modelový resocializační program specificky zaměřený pouze na pachatele trestných činů spojených s extremismem a rasovou nesnášenlivostí. Z průběžných informací z praxe probačních úředníků a asistentů vyplývá, že pracovníci PMS s pachateli a oběťmi rasisticky motivovaných trestných činů pracují jednak v průběhu přípravného řízení (*nejčastěji v rámci zpracování zprávy před rozhodnutím nebo v rámci institutu náhrady vazby dohledem*) a dále v průběhu vykonávacího řízení v rámci výkonu obecně prospěšných prací a rovněž i dohledu. V rámci výkonu dohledu úředníci (*asis-*

mail); it issues the prior consent to a police body (for detention of a suspect, seizure of financial means deposited with a bank); it also takes certain meritorious decisions (decides on discontinuation of criminal prosecution, takes obligatory decisions on extension of a remand) at a pre-trial stage of the criminal proceeding.

The organizational structure of the Prosecuting Attorney's Office duplicates the structure of courts (see above). This results in the existence of District Prosecuting Attorney's Offices, Regional Prosecuting Attorney's Office, High Prosecuting Attorney's Office and Attorney's General Office. The jurisdiction of Prosecuting Attorney's Offices for investigation of crimes is identical to principles of the courts jurisdiction (i.e. the local as well as subject-matter aspects must be complied with).

7.3. Probation and Mediation Service

The Czech Republic Probation and Mediation Service executes statistic evaluations of Probation and Mediation Service Centres on regular basis ever since the beginning of its existence (January 1, 2001) and within such statistic evaluations it also makes an assessment of any given situation from the point of view of the Probation and Mediation Service engagement in solving criminal cases dealing with extremism. Based on data collected so far it ensues that in the area of criminality relating to extremism Probation and Mediation Service Centres have on file only minimum number of cases: 75 in the year 2002; 102 in the year 2003; 87 in the year 2004 and the total of 61 newly documented cases in the year 2005 which represents approximately 0.3 to 0.4% of the total number of new cases; only 41 such cases were dealt with in the year 2006 representing 0.2% of the total number of cases having anything to do with extremism. In the year 2001, the Ministry of Justice compiled a "*Concept of Probation and Mediation Activities in Fighting Extremism*" under which tasks are fulfilled by staff of Probation and Mediation Service in set terms. Point II of the aforesaid Concept agenda imposes on Probation and Mediation Service Directorate the assignment

tenti) s pachatelí tohoto typu trestné činnosti pracují individuálním způsobem, zařazení pachatelů do sociálního nebo jiného programu je zcela výjimečné. Práce PMS s pachatelí těchto trestných činů reflektuje aktuální situaci v praxi - v současné době v praxi neexistuje žádný specializovaný program pro pachatele rasisticky motivovaných trestných činů.

Doposud převládá skutečnost, že ze strany policie, státních zástupců a soudců není příliš časté, že by případy tohoto typu byly řešeny v součinnosti se středisky PMS.

to prepare a model of resocialising scheme specifically focused only on perpetrators of crimes relating to extremism and racial intolerance. Based on time-to-time information gained from practice of the probation officers and their assistants ensues that the Probation and Mediation Service staff works with perpetrators and victims of racially motivated crimes over the course of a pre-trial proceeding (*most often within compilation of a report prior to a decision or within an institute of supervision in lieu of remand*), and also over the course of an execution proceeding within an order of general community services as well as the supervision. Within the execution of supervision, the officers (*assistants*) work with perpetrators of this kind of criminal activity on one-to-one basis provided that cases where the perpetrators are included in the social or other scheme are absolutely exceptional. The work of Probation and Mediation Service with perpetrators of such crimes reflects the current situation in real life – no specialised scheme for perpetrators of racially motivated crimes exists in practice at this time.

The facts prevail that on the part of the Czech Republic Police, Prosecuting Attorney's Offices and judges, it is not very often to be seen the cases of this kind solved in cooperation and interaction with Probation and Mediation Service Centres.

8. Hate crime a skutečnost

8. *Hate Crime and Reality*

8.1. Trestná činnost s extremistickým podtextem

Dle zpráv Policie ČR je v posledních letech znatelný trend úbytku pravicově extremistických tiskovin, který má souvislost se stále rostoucím využíváním internetu. Dále je příznačný trend upouštění od veřejných, trestně postížitelných projevů, tj. i od nošení extremistických symbolů na oblečení, což se např. projevuje při pravicově extremistických hudebních produkcích. Problémem zůstává šetření případů rozličné fašistické a neonacistické symboliky, včetně rasistických nápisů např. na zdech objektů, kde se nedařilo zjistit pachatele, anebo prodejního sortimentu tzv. Army shopů, kde jsou odznaky a jiné relikvie Třetí říše deklarovány jako předměty sběratelského zájmu. S tím souvisí konkrétní kauzy, kdy byl obviněn v soudním řízení zproštěn viny. Jednalo se například o případ podnikatele, který ve svém Army shopu prodával součásti uniforem a odznaky s nacistickými symboly, dále pak případ cestujícího, který přepravoval do Ruska propagační materiály vztahující se k neonacistickému hnutí, nebo případ nakladatele, který vydal český překlad knihy „Mein Kampf“ Adolfa Hitlera bez komentáře a distribuoval jej k volnému prodeji. Podle policejních statistik ve skladbě trestných činů pokračuje trend nastolený v roce 1998 – převažují trestné činy „Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka“ (§ 260, § 261, § 261a trestního zákona), dále trestné činy „Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení“ (§198 trestního zákona), „Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod“ (§198a trestního zákona), a „Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci“ (§196 trestního zákona).

Mezi pachateli převažují muži, počet žen jako pachatelek tohoto druhu trestné činnosti je statisticky marginální. Pachateli jsou jak příznivci hnutí skin-

8.1. *Criminal Activity with Extremist Implication*

Based on reports of the Czech Republic Police, a recognisable trend of less right-oriented extremist printed matter over recent years can be observed having any relation to continuous growing use of Internet. Also a trend of abstaining from the publicly presented manifestation subject to prosecution as crimes is typical, i.e. abstaining even from wearing extremist symbols on clothing which e.g. appears to be recognized at right-oriented extremist productions of music. The problem remains the investigation of cases of various Nazi and neo-Nazi symbolism, including racist signage, e.g. on walls of structures where a perpetrator was not succeeded to be ascertained, and/or an assortment designated for sale in the so-called “Army Shops” where badges and other relics of the Third Reich are declared as the objects of collectors’ interests. Specific cases are related thereto where an accused is relieved of charges in a judicial proceeding. Such cases concerned, e.g. a businessman having sold in his Army Shop parts of uniforms and badges with Nazi symbols, and also case of a traveller having transported to Russia a promotional material relating to the neo-Nazi movement, or case of a publisher having published without any commentary the Czech translation of “Mein Kampf” written by Adolf Hitler and distributed it for free sale. Based on statistics kept by the Czech Republic Police, the trend of the year 1998 continues to apply – crimes of “encouragement, support and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being” prevail (Section 260, Section 261, Section 261(a) of the CrimAct); the same applies also to criminal acts of “defamation of nation, ethnic group, race and belief” (Section 198 of the CrimAct), “incitement of racial hatred towards a group of persons or limitation of their rights and freedoms” (Section 198(a) of the CrimAct), and “violence against a group of persons and individual” (Section 196 of the CrimAct).

heads, tak příslušníci majoritního obyvatelstva bez vazby na pravicově extremistické subjekty, v ojedinělých případech však i Romové. Trestné činy s extremistickým podtextem a charakteristiky týkající se jejich pachatelů mapují následující tabulky.

Males predominate among perpetrators; numbers of females as perpetrators in this kind of a criminal activity are marginal from the statistics point of view. The perpetrators are backers of the skinheads' movement as well as members of the majority population without any relations to the right-oriented extremist entities, in isolated cases, however, also Romanies. The crimes with an extremist implication and characteristics concerning their perpetrators are mapped in the following tables.

8.2. Statistické údaje

8.2. *Statistic Data*

Celkový počet trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 2002 – 2005:

Total number of crimes with extremist implication recorded on the Czech Republic territory between the years 2002 and 2005:

rok <i>Year</i>	2002	2003	2004	2005 (do 31.května)
počet zaevidovaných trestných činů <i>Number of recorded crimes</i>	473	335	366	108
podíl na celkové kriminalitě <i>Share in total criminality</i>	0.1%	0.09%	0.1%	0.07%
počet objasněných trestných činů <i>Number of discovered and explained crimes</i>	374	265	289	82
počet stíhaných osob <i>Number of prosecuted persons</i>	483	334	401	115

Kriminalita s extremistickým podtextem (od 1. ledna 2006 do 30.11.2006)²¹⁾

Criminality with extremist implication (between January 1, 2006 and November 30, 2006)²²⁾

Skutkové podstaty trestných činů <i>Facts of crime</i>	Počet trestných činů v roce 2006 <i>Number of crimes in 2006</i>	Počet trestných činů v roce 2005 <i>Number of crimes in 2005</i>	Rozdíl <i>Variance</i>
Úmyslné ublížení na zdraví <i>Wilful bodily harm</i>	15	20	-5
Výtržnictví <i>Breach of the public peace (rioting)</i>	1	0	1
Násilí a vyhrožování proti skupině obyvatel a proti jednotlivci <i>Violence and threatening against a group of persons and individual</i>	48	36	12
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení <i>Defamation of a nation, ethnic group, race and belief</i>	52	63	-11
Podněcování k národnostní a rasové nenávisti <i>Incitement if national and racial hatred (hate)</i>	27	14	13
Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka <i>Encouragement, support and promotion of movements directing to suppression of rights and freedoms of a human being</i>	103	111	-8
Trestné činy proti ústavnímu zřízení <i>Criminal acts against constitutional Establishmen</i>	4	3	1
ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC	248	253	-5

Pozn.: Jedná se o policejní statistiky, které nejsou srovnatelné se statistikami soudními a statistikami Nejvyššího státního zastupitelství

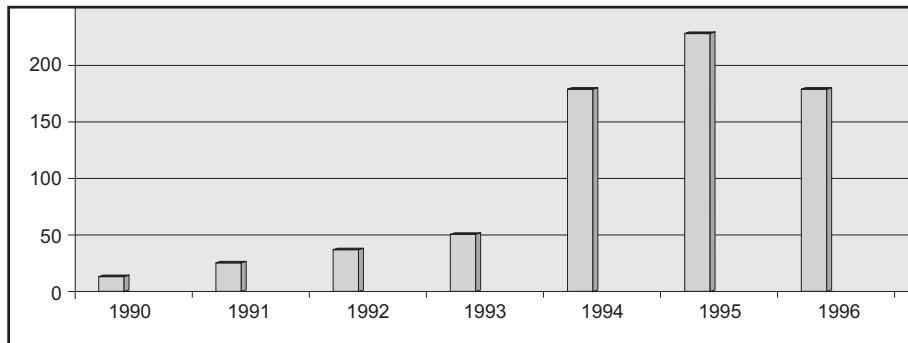
Note: The aforesaid statistics are those recorded by the Czech Republic Police non-comparable with statistics taken either by courts or Attorney's General Office.

21) Zpráva o stavu lidských práv v České republice v roce 2006. dostupno na: <http://vlada.cz/assets/cs/rvk/r1p/dokumenty/zpravy/ZpravaLP2007cz.pdf>

22) Report on Situation in Human Rights in the Czech Republic in 2006 – available at: <http://vlada.cz/assets/cs/rvk/r1p/dokumenty/zpravy/ZpravaLP2007cz.pdf>

Přehled trestných činů s rasistickým motivem v letech 1990 až 1996

Summary of crimes with racist implication committed between the years 1990 and 1996:

Z uvedených statistik není bohužel zřejmé, o jaké skutkové podstaty se v jednalo v jednotlivých letech.

Unfortunately, the provided statistics do not make clear as to what facts of crime such statistics refer to in different years.

Přehled za období let 1998 až 2006

Summary applicable to a period of time between the year 1998 and 2006:

Trestné činy celkem		Z toho s extremistickým motivem	objasněné	Z toho stíháno osob
<i>Crimes in total</i>		<i>Therefrom with extremist motive</i>	<i>Discovered and explained</i>	<i>Therefrom a number of prosecuted persons</i>
1998		0.03% / 133	75.2 % / 100	184
1999	426 626	0.07% / 316	86.4 % / 273	434
2005		0.07% / 253	75.5 % / 191	269
2006	336 446	0.07% / 248	79 % / 196	242

Za rok 2006 nebyl spáchán jediný trestný čin vraždy s rasistickým motivem nebo trestný čin ublížení na zdraví s následkem smrti s rasistickým motivem. Ve spojitosti s extremismem nedošlo ani k páčání teroristické trestné činnosti. Na vysokých statistických počtech trestných činů s extremistickým podtextem se podílel i vyšší počet oznámení, především ze strany Romů.

Neither one murder crime with racist motive nor homicide (bodily harm resulting in death) with racist motive was committed in the year 2006, nor even committing a terrorist criminal activity in connection to extremism occurred. High statistics as to crimes with extremist implication also contributed to a greater number of reports of commission of a crime, including, without limitation, filed by Romanies.

Tabulka s přehledem počtu trestných činů dle skutkové podstaty

Table containing a summary of numbers of crimes based on facts of crime

	§196, odst. 2	§198	§198a	§198b	§219, odst. 2g	§221, odst. 2b	§222, odst. 2b	§235, odst. 2f	§236	§238a	§257, odst. 2b	§259	§260	§261
1996 odsouzeno <i>Convicted</i>	56	14	18	-	2	21	17	0	0	0	0	0	5	51
2005	29	63	14	-	3	7	11	1	0	0	0	0	35	73
2006	59	63	23	3	0	14	10	0	0	0	0	0	34	122

Přehled trestných činů s rasovým či etnickým podtextem v letech 2002 – 2004

Summary of crimes with racial or ethnic implication in the years 2002 through 2004

Trestný čin <i>Crime</i>	2002	2003	2004
Vražda (§ 219 odst. 2 písm. g) <i>Murder (Section 219(2g))</i>	0	0	0
Ublížení na zdraví (§ 221 odst. 2 písm. b) <i>Bodily harm (Section 221(2b))</i>	6	14	9
Těžká újma na zdraví (§ 222 odst. 2 písm. b) <i>Grievous bodily harm (Section 222(2b))</i>	4	7	5
Vydirání (§ 235 odst. 2 písm. f) <i>Extortion (Section 235(2f))</i>	2	1	4
Omezování svobody vyznání (§ 236) <i>Limitation of freedom of religion (Section 236)</i>	1	0	0
Poškození cizí věci (§ 257 odst. 2b) <i>Harm done to a thing of another (Section 257(2b))</i>	14	4	4
Genocidium (§ 259) <i>Genocide (Section 259)</i>	0	0	0

Autorský tým: Ondřej Múka, Miroslav Krutina, Filip Rameš, Jan Špaček

© 2008 Český helsinský výbor

ISBN 978-80-86436-22-7

Grafická úprava, sazba a tisk: Graphic Live spol. s r.o., www.graphiclive.eu

Neprošlo jazykovou úpravou

Tato publikace je vytvořena díky podpoře projektu “Combating hate crime in Latvia and the Czech republic: legislation, police practice and the role of NGOs” prostřednictvím Evropské komise, na němž spolupracuje Český helsinský výbor v partnerství s lotyšskou neziskovou organizací Latvian Centre for Human Rights.